

TRYBUNA ROBOTNICZA

Wyd. c. Cena 2 zł. 6 str.

Kupon
konkursowy
Nr. 17

Nr. 194 — (865)

Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, czwartek, 17 lipca 1947 r.

Rok V.

Na pomoc Maximosowi

OCHOTNICY GRECCY CZY AMERYKANIE?

PRZODUJĄCE
KOPALNIE
W czerwcu br.

W wykonaniu planu wydobycia węgla w miesiącu czerwcu 1947 roku zdobyły najlepiej pracujące ko- palnie honorowe sztandary pracy. Są nimi: w grupie I — kop. „Ry- mer” — Rybnickie Zjedn. P. W. w grupie II — kop. „Bobrek” — Rudz- kie Zjedn. P. W., w grupie III — kop. „Zabrze — Zachód” — Gliwickie Zjedn. P. W., w grupie IV — kop. „Bolesław Chr.” — Dolnośląskie Zjedn. P. W.

Kopalnia „Rymer” przodowała w miesiącu marca, kwietniu i maju, zdobywając po raz czwarty w mie- siącu czerwcu 1947 roku honorowy sztandar pracy.

Pracownicy kopalń: Rymer, Bo- brek, Zabrze-Zachód i Bolesław Chre- bry otrzymali premie nadzwycz- ajną w wysokości 20 proc. miesię- cznych zarobków.

Ponadto zostały wyróżnione za po- dniesienie wydajności w miesiącu czerwcu 1947 roku następujące ko- palnie: w grupie I — kop. „Bytom”, „Siemianowice”, w grupie II — kop. „Kleofas”, „Ignacy”, w grupie III — kop. „Matylda”, „Brzeszcze”, w grupie IV — kop. „Jaworzno”, „Jankowice”.

Anderson obiecuje żywność
NiemcomEUROPA MOŻE
POCZKAĆ

WASZYNGTON, środa
Amerykański minister rolni- ctw CLINTON ANDERSON po powrocie z Europy oświadczył na konferencji prasowej, że w spra- wozdaniu z powierzonej mu misji podkreślił konieczność zwiększenia produkcji węgla w Zagłębiu Ru- hry jako środka, który pozwoli Niemcom na opłacenie importu żywności przez eksport węgla. Mi- nister zaznaczył, że zagadnienie aprowizacyjne w Niemczech mo- że rozwiązać jedynie dalsza me- chanizacja i zwiększenie dostaw nawozów sztucznych dla gospo- darstw wiejskich w połączeniu z możliwymi jak największym impor- tem.

Anderson stwierdził, że Euro- pa w żadnym wypadku nie mo- że liczyć na otrzymanie w roku gospodarczym 1947-48 18 milio- nów ton zboża na pokrycie de- ficytu, jak tego domagały się państwa europejskie na ostat- niej paryskiej konferencji zbo- żowej. Pomijając już fakt, iż kraje eksportujące nie dyspo- nują taką ilością, nie mogłaby być ona ani dostarczona ani też opłacona. Zdaniem Andersona państwa europejskie winny zro- zumieć, że Stany Zjednoczone nie są niewyczerpalnym źró- dłem żywności i winny ograni- czyć swe żądania importowe.

Po decyzji Trumana
NIEZADOWOLENIE
W ANGLII

LONDYN, środa
Prasa londyńska zamieszcza na- czelnym miejscu wiadomość o tym, że prezydent Truman nie zwoła Kongresu na nadzwyczajną sesję w sprawie pomocy dla Eu- ropy. Wiadomość ta prasa zaopa- truje tytułem: „Odroczenie pomo- cy amerykańskiej”. „Daily He- rald” nazywa decyzję te wielkim rozczarowaniem i podaje, że sesja Kongresu, na której ewentualnie uchwalona zostanie pomoc dla Europy, odbędzie się w najpóź- szym wypadku na wiosnę 1948 r. „Daily Express” donosi z Wa- szyngtonu, że ministrowie ame- rykańscy, którzy niedawno wró- cił z Europy, oświadczyli, że Wielka Brytania nie może zbyt dużych nadziei pokładać w po- mocy amerykańskiej.

U S A żądają jednej z wysp
w pobliżu Dardaneli

W kołach dziennikarskich twierdzi się, że przed- stawiciele polityczni USA w Atenach opracow- ują razem z rządem greckim i sztabem generalnym plan szerszej ingerencji wojskowej w Grecji.

W OBAWIE, ŻE OTWARTE WYSTĄPIENIE WOJSK AMERYKAŃSKICH W GRECJI WYWOŁAŁO- BY OBURZENIE KOŁ DEMOKRATYCZNYCH USA, KOMISJA WOJSKOWA WYSUNĘŁA PROJEKT UTWO- RZENIA ODDZIAŁÓW AMERYKAŃSKICH POD PO- ZOREM FORMOWANIA ICH Z OCHOTNIKÓW GRE- CKICH, ZAMIESZKAŁYCH W STANACH ZJEDNO- CZONYCH.

Akcje propagandową rozpoczęła już reakcyjna prasa gre- cka w USA, która usilnie podtrzymuje koncepcję sformo- wania ochotniczych oddziałów zwerbowanych spośród Greków zamieszkałych w USA. Mówi się również o tym, że warunki pomocy dla Grecji zawierają punkty o od- stąpieniu przez Grecję części swojego terytorium, celem stworzenia dla Stanów Zjednoczonych baz wojskowych i lotniczych.

Na tej podstawie Amerykanie nalegają na rząd grecki, aby ten przekazał im jedną z wysp greckich na Morzu Śródziemnym, któ- ra stałaby się bazą kontrolującą wylot Dardaneli. Pod uwagę bra- ne są także terytoria na półwys- pie, które by miały służyć dla te- go samego celu.

Prawie jak w obozach hitlerowskich

Nieludzkie traktowanie
uwięzionych demokratów

LONDYN, środa
Grecka Demokratyczna Agen- cja Prasowa donosi z Aten o strasznych warunkach, w jakich przebywają aresztowani demokra- ci greccy. Wielu spośród areszt- owanych, którzy zostali już do- portowani na wyspy, nie ma na- wet na sobie ubrania, gdyż zabra- no ich z domów w nocy w pła- mach. W Ikarii setki więźniów śpi na ziemi pod gołym niebem. Odczuwa się również poważny brak żywności.

Bajeczki o „brygadzie
międzynarodowej”

Przedstawiciele Grecji w Radzie Bezpieczeństwa — Dendramis — powołując się na pogorszenie sy- tuacji w Grecji na skutek rze- komej interwencji brygady mię- dzynarodowej zażądał przyspie- szenia rozpatrzenia sprawozdania Komisji Bałkańskiej ONZ. Rząd grecki spodziewa się widocznie, że pod wpływem rozpowszech- nianych przez niego pogłoszek prowokacyjnych, których chwilo- wo nie można jeszcze sprawdzić, decyzja Rady Bezpieczeństwa be- dzie dla Grecji Maximosa przy- chylniejsza.

Zwłoki gen. Żeligowskiego
przewieziono do Polski

15 lipca o godz. 10.30 w koście- le Matki Boskiej przy Ogle Street w Londynie odbyło się nabożeństwo żałobne za duszę św. pamięci generała LUCJANA ŻELIGOWSKIEGO. Mszę odpra- wił ks. kapłan o. OSTANIEC- KI w asyście miejscowego pro- boszcza angielskiego Rząd Polski reprezentowany był przez amba- sadora RP — MICHAŁOWSKIE- GO, Wojsko Polskie przez attache

LONDYN, środa
Jak donosi agencja Reutersa kierownik Amerykańskiej Misji „Pomocy Grecji” Dwiight Gris- wold przybył do Aten wraz z po- zostałymi członkami misji spec- jalnym samolotem prezydenta Trumana.

Agencja ostrzega również opinie publiczną świata przed propaga- dą rządu greckiego, który twier- dzi, iż w ostatnich walkach w Grecji bierze rzekomo udział bry- gada międzynarodowa z Albanii. Kategorycznie zaprzeczając tym pogłoskom, agencja podkreśla, że insynuacja ta jest częścią pro- wadzonej przez rząd Grecji kam- pania mającej na celu wywołanie psychozy wojennej i ukrycie prawdziwej przyczyny masowych aresztowań.

Według ostatnich doniesień w dniu wczorajszym aresztowano w Atenach ponad 2.600 osób. W ten sposób liczba aresztowanych w ub. tygodniu w Grecji przekroczy- ła cyfrę 6 tys. osób.

Wczorajszy urzędowy komun- kat kwatery głównej wojsk rzą- dowych w Grecji podaje, że od- działom wojsk rządowych udało się zatrzymać napór partyzantów w rejonie miasta Konitz (Do nie- dawna jeszcze pan Zervas twier- dził, że wojska partyzanckie są rozbite, a dziś chwali się pow- strzymaniem ich ofensywy — red.)

wojskowego — CHOJECKIEGO. Na pokrytej kwiatami trumnie złożono liczne wieńce m. in. Rzą- du i Wojska Polskiego. 16 lipca o godz. 9 rano truma- za zwłokami śp. generała Żeli- gowskiego została przewieziona do Polski specjalnym samolotem. Straż przy trumnie pełniła spe- cjalnie w tym celu przybyła z Polski wojskowa straż „hono- rowa”.

Zervas ZERVAS
młn. bezpieczeństwa publicznego
i organizator terroru w Grecji.

Okręg śląsko-
morawski-
centrum
europejskiej
potęgi
przemysłowej

LONDYN, środa
„Daily Express” okazuje duże zainteresowanie tworzoną obec- nie nowym łańcuchem układów handlowych pomiędzy krajami Eu- ropy Wschodniej, które nazywa „Wschodnią Rurą”. Dziennik podaje szczegóły zawartych ostat- nio porozumień i zaznacza, że Czechosłowacja i Polska łączą w jedną całość swoją produkcję sta- li, Bulgaria zaś otrzyma potrzeb- ne jej zaopatrzenie techniczne ze Związku Radzieckiego. Dzięki do- skonalemu urodzajowi w tym ro- ku, ZSRR będzie w stanie do- starczyć pszenicy krajom Wscho- dniej Europy, żeby powetować ewentualne straty z tytułu nie- przystąpienia do planu Marshalla.

Dziennik londyński stwierdza, że układy ze Związkiem Radziec- kim i Polską umożliwią Czecho- słowacji stanie się głównym do- stawcą zaopatrzenia przemysłowo- technicznego we Wschodniej Eu- ropie. „Daily Express” podkreśla całkowite zadowolenie czeskiego ministra spraw zagranicznych Masaryka z powodu warunków nowych układów i pisze w zako- Źeniu: „UMOWA CZECHOSŁO- WACKO-POLSKA MOŻE PRZE- NIEŚ CENTRUM POTĘGI PRZEMYSŁOWEJ EUROPY Z ZAGŁĘBIA RUHRY DO OKRĘ- GU ŚLĄSKO-MORAWSKIEGO”.

Na Jawie
znowu
walki

BATAWIA, środa
Pomiędzy wojskami holenders- kimi a republikańskimi oddzia- łami indonezyjskimi doszło do starć na kilku frontach. Na Jawie. Potyczki odbyły się w okolicy Nodjokerto, Surabaya i Serang. Indonezyjska agencja prasowa, Antara donosi, że wojska holo- derskie użyły czołgów. Premier indonezyjski Sjarifud- din po 2 dniowym pobycie w Ba- tawii, gdzie odbył rozmowy z gu- bernatorem holenderskim dr. Van Mook, powrócił do stolicy Indo- nezii Jogyakarta.

Konferencja
paryska
zakończona
Dalsze prace
przekazano komitetom

PARYŻ, środa
Wczoraj po południu odbyła się w Paryżu trzecia sesja plenarna paryskiej konferencji współpracy europejskiej. Po krótkiej dyskusji zostało przyjęte sprawozdanie Ko- misji Głównej, które zawiera za- lecenie stworzenia Komisji Wyko- nawczej oraz czterech podkomisji technicznych dla poszczególnych gałęzi produkcji. Wszystkie te komisje łącznie z Komisją Wyko- nawczą mają pracować pod ogólnym kierownictwem Komisji Koordynacyjnej, w której skład wejdą wszystkie kraje, biorące ud-ział w konferencji oraz te kra- je, które w przyszłości zadeklaru- ją swoją współpracę. Pierwsze po- siedzenie Komisji Koordynacyj- nej odbędzie się jutro rano.

PARYŻ, środa
W Paryżu 16 państw uczestni- czących w konferencji paryskiej zakończyło wczoraj pierwszą fazę opracowania wspólnego planu od- budowy Europy w świetle planu Marshalla. W dniu dzisiejszym odbędzie się zebranie Komitetu Koordynacyjnego konferencji. Ogółem konferencja paryska trwa- ła 4 dni. Wczorajsze ostatnie po- siedzenie trwało 45 minut.

Następna
sesja
w sierpniu

PARYŻ, środa
Sprawozdawca polityczny agen- cji France Presse, stwierdza, że następne posiedzenie plenarne „konferencji 16-u” odbędzie się dopiero w końcu sierpnia. Na po- siedzeniu tym rozpatrzone będzie sprawozdanie komitetów utworzo- nych w ciągu ostatnich dni. Spra- wozdanie będzie dotyczyło zasob-ów krajów europejskich które brały udział w konferencji oraz pomocy ze strony Stanów Zjed- noczonych, którą kraje te pra- gnięły by otrzymać.

Dwa lata po wojnie...
Włochy mocarstwem?

PARYŻ, środa
W tutejszych kołach dyploma- tycznych mówi się o tym, że A- meryka zażądała udzielenia Wło- chom na konferencji paryskiej miejsca trzeciego mocarstwa eu- ropejskiego obok Anglii i Francji. Dyktando te zostały wypełnione. Jak wiadomo, skład Komitetu Wy- konawczego oraz czterech komite- tów technicznych został zapropono- wany przez delegację angielską a ogłoszenie składu zostało podane do wiadomości na konferencji prasowej nie przez rzecznika fran- cuskiego ministerstwa spraw za- granicznych, który te konferencje prowadził, lecz przez jednego z korespondentów angielskich. W skład Komitetu Wykonawczego konferencji weszli: Norwegia, Francja, Włochy, Anglia i Holan- dia.

Żniwa w pełni

Batalia rolnicza o plon całorocznej
pracy rozpoczęta

WE WSZYSTKICH POWIA- torów i maszyn rolniczych w TACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄ: Śląsku i Gryfii. Na uznanie SKO - DĄBROWSKIEGO WRE zasługuje współudział w akcji PRACA PRZY ŻNIWACH. Mi- żniwnej Centrali Przemysłu Naft- MO NIEUSTALONEJ POGO- towego, która delegowała ekipy DY ZŻETO JUŻ RZĘPAK ORAZ instruktorów, udzielających trak- OKOŁO 50% ZYT. Powoli doj- torzystom fachowych wskazówek rzewają jęczmień i owies, których o racjonalnym stosowaniu sma- koszenie nastąpi za a — 10 dni. rów i paliwa. Pomyślnie rozwią- Z radością podkreślić należy, że zana została sprawa sznura i płó- tegoroczny urodzaj jest DOBRY. na do snopowiązałek. Artykuł te Wczesne żyto daje z hektara 25— w dostatecznej ilości dostarczone 28 kwintali ziarna. Żyto później zostały przez „Społem”.

sze jest nieco słabsze. Bardzo do- brze przedstawia się w niektó- rzych miejscowościach zbiór rze- tys, ha żyta 70 tys. ha pszenicy, paku. W Strzybniku pow. raci- 42 tys. ha owsa i 65 tys. ha, jecz- borski — z jednego hektara ze- brano 26 kwintali rzepaku, tje 1754 ha. Z całego arealu ziemi cennego ziarna oileistego. Przeci- e uprawnej wynoszącej 713 tys. ha, tne zbiory będą co najmniej niższe, 60 proc. zasiano zbożem. Pod u- ale całkowicie zadowalające. prawę buracka cukrowego prze- znaczono 20 tys. ha. Plantacja wysadzi; buraka cukrowego wy- nosi 575 ha.

Do tego krótkiego przeglądu dodać należy, że sprawa rak ro- bocznych w majątkach państwo- wych została również pomyślnie rozwiązana. Ogólnie biorąc żni- wa i zbiory przedstawiają się do- brze. Tak samo w innych czę-ściach kraju akcja żniwna nie na- potyka na większe trudności i ca- łoroczne plony pracy rolnika nie- bryk części zamiennych do trak- (Sk.).

Sabotażysta z huty „Pokój”
skazany na 6 lat więzienia

Ciekawą sprawą zajmował się o- statnio Sąd Rejonowy w Katowicach gdzie na ławie oskarżonych zasiadł robotnik z huty „Pokój” w Nowym Bytomiu niejaki, Migura Jan oskar- żony o dokonanie sabotażu gospodar- czego na szkole huty. Rozprawa sądowa trwająca przez kilka dni odbywała się częściowo w hucie „Pokój” ponieważ chodziło o wszechstronne i dokładne za pozna- nie się z okolicznościami, w jakich do- szło do dokonania aktu sabotażu. Na podstawie ujawnionych oko- liczności zeznań świadków to spra- wy przedstawia się następująco. Migura od 27 lat zatrudniony w hutnictwie miał powierzone swej pracy przyrządy pomiarowe oraz aparaty regulujące dopływ gazu na oddziale walcowni wlewków. W lutym br. pełniąc jak zwykle służbę przy zegarach pomiarowych, zauważył, że na jednym z nich, wskazyującym wysokość temperatu- ry t. zw. rekuperatorze, strzałka za- trzymała się na cyfrze 850 stopni oznaczającej maksymalną dopusz- czalną wysokość temperatury. Mi- mo takiego stanu rzeczy Migura z całym spokojem oddalił się od przy- rządów, udając się do innej pracy, a mianowicie do spuszczenia szlaki. W czasie jego dwugodzinnej nie-obecności przy aparatach pomiaro- wych, doszło do dalszego podwyż- szenia temperatury, do 1.200 stopni. Na skutek tak wysokiej temperatu- ry nastąpiło spalanie się rekuperato- ra. Zniszczenie tego urządzenia spo- wodowało unieruchomienie pieca martenowskiego na okres 5 dn ro- bocznych, co w efekcie wywołało ob- rzytą produkcję w hucie „Pokój” o 200 ton żelaza gotowego. Koszt naprawy aparatu, który wy- nosił 250 tys. zł. Przewód sądowy wykarzał na całej rozciągłości winę oskarżonego, na skutek czego Migu- ra skazany został na 6 lat więzienia i 2 lata utraty praw obywatelskich.

MORRISON PRZYZNAJE ZALEŻNOŚĆ ANGII OD USA

Bankructwo polityki labourzystów

LONDYN, środa
Podczas gdy prasa partii konserwatywnej z wielkim entuzjazmem wita oświadczenie MORRISONA w Izbie Gmin, że nie nie wstrzyma nadchodzącego kryzysu dolarowego, „który z całą pewnością nastąpi w jesieni”, mowa ta została przyjęta z konsternacją przez Partię Pracy. Nie jest to spowodowane głównie ujawnionymi przez MORRISONA faktami — były one już od dawna dobrze znane — lecz rewelacją, że rząd nie ma żadnych określonych planów, celem zażegnania zbliżającego się kryzysu.

Morrison

Morrison oświadczył w Izbie Gmin, że obecnie jest już za późno, by zapobiec klęsce głodu i bezrobocia wśród brytyjskich robotników, chyba, że odpowiednio sformułowana polityka amerykańska zostanie udrożniona.

Ta bezwarunkowa deklaracja o zależności od amerykańskiej pomocy, wypowiedziana nie później, jak w dwa miesiące po obietnicy min. DALTONA w Margate, że rząd starać się będzie planować bez dalszych pożyczek dolarowych, a w kilka dni po oficjalnym oświadczeniu o dużym zmniejszeniu importu ropy, tytoniu, dzienników i filmów, celem wyrównania brytyjskiego eksportu z importem, uważana jest, zarówno przez ugrupowania lewicowe, jak i prawicowe, jako szczere przyznanie się rządu Partii Pracy do popełnionych błędów od chwili objęcia władzy.

Dalton

Generałowie hitlerowscy przed sądem w Norymberdze

NORYMBERGA, środa
Wśród 11-tu b. hitlerowskich generałów, oskarżonych o zbrodnie przeciwko ludzkości, znajduje się: marszałek WILHELM LIST, b. generał inspektor armii, marszałek MAKSIMILIAN VON WEICHS, b. naczelny dowódca Niemieckich Sił Zbrojnych na Bałkanach i gen. OTHAR RENDULIC, b. dowódca Niemieckich Sił Zbrojnych w Norwegii. Amerykański oskarżyciel, prok. TAYLOR, oświadczył w swej mowie, że od czasu wielkiego procesu

w Norymberdze, pierwszy raz stanął przed sądem wszyscy dożyjący armii niemieckiej. W czasie śledztwa ustalono, że generałowie ci wykonywali rozkazy, którym mogli byli się sprzeciwić, gdyż prawa niemieckie przewidywały możliwość odmowy wykonania rozkazu, który ma wyraźne cechy przestępstwa kryminalnego. W załączeniu prok. Taylor powiada, że wina oskarżonych nie ulega wątpliwości, gdyż czyni ich byli sprzeczni z podstawowymi zasadami cywilizacji.

Antypolskie projekty pralata niemieckiego

HANOWER, środa
Znany z kilkakrotnych już wystąpień antypolskich pralat dr. MONSE był dziekanem w Kłodzku oświadczył z okazji pielgrzymki, w której wzięło udział 20.000 przesiedlonych Niemców ze Śląska, że przekazał on brytyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych, Bevinowi petycję w imieniu przesiedlonych Niemców ze Śląska. Według słów pralata Monse, petycja jego składa się z trzech punktów, w których przedstawia

szereg projektów w sprawie Śląska. W punkcie pierwszym pralat Monse proponuje, aby „cały Śląsk wraz z Ziemią Kłodzką i Górnym Śląskiem zwrócić Niemcom”. Jeśli projekt ten był nie do zaakceptowania, wówczas Śląsk winien być oddany pod kontrolę międzynarodową. Gdyby to było niemożliwe, to istnieje, według zdania przemysłowego pralata, trzeci rozwiązanie, mianowicie utworzenie autonomicznego Państwa Śląskiego.

W dniu 14-go lipca

IMPONUJĄCA MANIFESTACJA

na Placu Bastylli w Paryżu

THOREZ

PARYŻ, środa
Pod egidą Narodowej Rady Ruchu Oporu oraz pod hasłem obrony republiki odbyła się wczoraj w dniu święta narodowego Francji, imponująca manifestacja na Placu Bastylli. Wśród manifestantów znajdowali się członkowie przedstawicieli partii politycznych, działacze społeczni itd. m. in. THOREZ, CACHIN, DUCLOS, PUVERT, członkowie Stowarzyszenia Rolników Bojowników Poległych o Wolność Francji, Federacja Komunistyczna i Socjalistyczna Departamentu Sekwany manifestowała wspólnie. Manifestacja trwała kilka godzin i skończyła się o godz. 17-ej.

Uroczystości odbyły się również we wszystkich miastach Francji i Unii Francuskiej.

Prezydent Francji AURIOL otrzymał liczne depesze z życzeniami.

Nienasyceni „królami nafty”

Po Iranie i Arabii — Turcja

Estlin

NEW YORK, środa
Gazeta „New York Times” donosi, że amerykańskie towarzystwa naftowe ubiegają się o koncesje w Turcji. Według gazety, rząd turecki zawarł już dwa kontrakty z amerykańskimi towarzystwami, upoważniające je do przeprowadzenia poszukiwań za naftą i węglem.

Z Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ Komu zależy na dalszym podziale Niemiec?

GENEWA, środa
Na wczorajszym posiedzeniu Europejskiej Komisji Gospodarczej rozpatrywana była rezolucja, która upoważniała organizację tę do nawiązania bezpośrednich stosunków z poszczególnymi strzałami Niemiec.

Przedstawiciel Związku Radzieckiego ZORIN kategorycznie sprzeciwił się przyjęciu takiej rezolucji, twierdząc, że Europejska Komisja Gospodarcza winna utrzymywać stosunki jedynie z sojusznikami Komisji Kontroli, a nie z władzami poszczególnych strzał. Zorin podkreślił, że jeśli rezolucja zostanie przyjęta, przyczyni się ona do wzajemnego podziału Niemiec. Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji i Belgii wypowiedzieli się za przyjęciem rezolucji. Jedynie przedstawiciel Holandii zgłosił zastrzeżenie.

Nowy dowódca wojsk brytyjskich w Egipcie

LONDYN, środa
Dowódca I-iej dywizji brytyjskiej w Palestynie gen. Gale mianowany został dowódcą wojsk brytyjskich w Egipcie. Gen. Gale odznaczony jest jako dowódca wojsk desantowych w Północnej Afryce.

J. DUCLOS

Po uprowadzeniu wojskowych brytyjskich w Palestynie ANGLICY OGŁOSILI STAN WOJENNY W OKRĘGU NATANII

JEROZOLIMA, środa
Jak już donosiliśmy, przed kilku dniami w mieście NATANIA terroryści z organizacji Irgun Zwaj Leumi uprowadzili dwóch sierżantów brytyjskich.

PONIEWAŻ DO DNIA DZISIEJSZEGO PODOFICEROWIE BRYTYJSKY NIE ZOSTALI ZWOLNIENI, WŁADZE BRYTYJSKIE OTOCZYŁY TEREN WOKÓŁ NATANII W PROMIENIU 19 KM. DRUTEM KOŁCZASTYM. JEDNOCZEŚNIE OGŁOSZONO NA TYM OBSZARZE STAN WOJENNY.

Wszystkie banki zostały zamknięte, komunikacja pocztowa, telegraficzna i telefoniczna zawieszona, sądy cywilne zastąpione sądami wojskowymi. Oddziały wojskowe przyjęły na siebie funkcję wykonywania kary.

Komunikat oficjalny podpisany przez wysokiego komisarza Palestyny sir ALLANA CUNNINGHAMA, iż od 29 grudnia r. ob. na HAMA stwierdza, że kroki powyższe podjęto, by ułatwić dokładne przeszkanie całego terenu i położyć kres dalszej działalności terrorystycznej.

Rozgardiasz, klótnie i chaos w zgniełej klice emigracyjnej

CAT-MACKIEWICZ W CIEKAWY SPOSOB ILLUSTRUJE W SWOIM TYGODNIKU „LWÓW I WILNO” KLÓTNIE WŚRÓD LONDŃSKICH POLITYKÓW EMIGRACYJNYCH.

„JUŻ 3 TYGODNIE STRONNICZWA NARODOWE I SOCJALISTYCZNE NIE UMIEJĄ DOJŚĆ DO ZGODY. DO CHWILI, W KTOREJ PIŚMIE NIE MA JESZCZE OFICJALNEJ DYMIJSJI RZĄDU PREMIERA ARCISZEWSKIEGO.

NIKTÓRZY CHCĄ NOWEGO RZĄDU BEZ MINISTRÓW, A KTO INNI DOTYCHCZAS REPREZENTOWALI PPS. INNI ŻYCZĄ SOBIE CENTRO-LEWU, KTÓRY BY OBEJMOWAŁ GRUPY OD SANACJI DO PPS.

Jeszcze inni chcą Centro-lewu bez sanacji, wreszcie jeszcze inni — rządów koalicji szerokiej z wykluczeniem narodowców, ale z dopuszczeniem również do udziału całej konstelacji efemeryd lewicowych. Są także tacy, którzy uważają, że partii polityczne tak dalece zawiodły, iż „prezydent” powinien powołać rząd prezydencki bez udziału żadnych partijków.

Na emigracji nie mamy żadnego sprawozdania komu należy przyznać prawo grupy politycznej, a komu nie. A więc otwieramy drzwi takim grupom, które będą się tworzyć, rozmnażać, rozłamywać, wyłaniać niezliczone ilości sekcji i frontów.

Nowe prezydium Zarządu Głównego TUR

WARSZAWA, środa
W dniu 14 bm. odbyło się w Warszawie zebranie Zarządu Głównego TUR, na którym wybrano nowe władze naczelne instytucji.

Do prezydium Zarządu Głównego TUR weszli: ob. SOKORSKI WŁODZIMIERZ jako przewodniczący, ob. DOBROWOLSKI STANISŁAW jako 1-szy wiceprzewodniczący, ob. JÓZEF BARBAG jako 2-gi wiceprzewodniczący, ob. WOJCIECHOWSKI KAZIMIERZ jako sekretarz generalny, ob. ZIEMBICKI JULIUSZ jako sekretarz Zarządu Głównego TUR oraz ob. KRYGIER ALFRED jako skarbnik.

PRZED WYBORAMI NA WĘGRZECH

BUDAPEST, środa
Na ostatnim posiedzeniu międzypartijnej konferencji przywódców Partii Koalicji Rządowej na którym obecny był również prezydent ZOLTAN TILDY, jednogłośnie zatwierdzono projekt przyszłej węgierskiej ordynacji wyborczej. Nad projektem tym rozpoczyna się w dniu 20 bm. debaty w Zgromadzeniu Narodowym. Po uchwaleniu ordynacji zgromadzenie zostanie rozwiązane. Nowe wybory do parlamentu odbędą się najpóźniej w połowie września br.

Wedle projektu nowej ordynacji wyborczej czynne prawo wyborcze posiadają będą wszyscy obywatele, którzy ukończyli 20 rok życia. Na mocy jednogłośniej uchwały przedstawicieli wszystkich partii, biernego prawa wyborczego zostali pozbawieni członkowie tzw. Partii Jedności Narodowej, „Złota Węgierskiej” oraz b. członkowie parlamentu z okresu ścisłej współpracy Węgier z Niemcami.

Dziennik „Fuggetlen Magyar” donosi, że partii koalicyjne postanowiły powołać do życia blok wyborczy i wydać wspólną deklarację programową.

Kiedy zostaną zniszczone zapasy bomb atomowych?

NEW YORK, środa
Podkomisja ONZ, w skład której wchodzi przedstawiciele Chin, Australii, W. Brytanii i Związku Radzieckiego, postanowiła jednoznacznie, że przyszła międzynarodowa konwencja atomowa będzie zawierała klauzulę o zniszczeniu istniejących zapasów bomb atomowych oraz postanowienie, że energia atomowa może być wykorzystana tylko do celów pokojowych.

Przewodniczący Podkomisji H. R. Wei, przedstawiciel Chin oświadczył, że nie osiągnięto porozumienia co do terminu zniszczenia zapasów bomb atomowych. Delegat radziecki domagał się natychmiastowego zniszczenia po wejściu konwencji w życie. Na-

Przegląd prasy zagranicznej

„Wall Street Journal”

Organ finansjery amerykańskiej krytykuje tę część prasy amerykańskiej, która rzekomo na woli do udzielenia pomocy Europie bez postawienia jej uprzednio dokładnych warunków.

Dziennik pisze: Stany Zjednoczone muszą wiedzieć dla jakich celów kraje europejskie pragną tej pomocy.

Stany Zjednoczone tylko wówczas powinny rozpatrzyć sprawę udzielenia pomocy Europei — jeśli konferencja paryska da jakieś nadzieje na likwidację w państwach, zainteresowanych w pomocy amerykańskiej tych wszystkich eksperymentów, które utrudniają życie gospodarcze, w amerykańskim pojęciu tego słowa i jeśli takie instytucje, jak Bank Międzynarodowy, nie będą mogły sobie dać rady we własnym zakresie. Stany Zjednoczone nie dadzą Europei nawet złamanego szeląga, jeśli kraje europejskie nie zrezygnują z osiągnięć w zakresie socjalizacji życia gospodarczego Europy.

Ten głos pisma reprezentującego giełdzą amerykańską jest godny zanotowania, chociażby z tego względu, aby rozwiać złudzenia tych, którzy skłonni byli „wierzyć p. Marshallowi na słowo”.

Strajk na Sycylii

RZYM, środa
Kierownictwo Związku Zawodowego Górników Sycylijskich postanowiło proklamować strajk generalny. Górnicy sycylijscy domagają się realizacji postanowień, dotyczących nacjonalizacji kopalni i rafinerii.

KONIEC STRAJKU U CITROENA

PARYŻ, środa
Robotnicy zakładów samochodowych Citroena pod Paryżem zakończyli dziś wczorajszym strajk po osiągnięciu kompromisu z pracodawcami. Strajk w tych zakładach trwał z przerwami ponad miesiąc. Komitet strajkowy urzędników państwowych we Francji zwrócił się do Zgromadzenia Narodowego o interwencję u rządu, celem spowodowania tego ostatniego do uznania słusznych żądań rzeszy urzędników. W memoriale skierowanym do Zgromadzenia Narodowego urzędnicy podkreślają, że ich żądania są słuszne i sprawiedliwe i jeżeli rząd nie zmodyfikuje swojego stanowiska, to wówczas spadnie nań pełna odpowiedzialność za skutki, jakie pociągnie za sobą strajk blisko półtora miliona urzędników państwowych.

Z FRANKFURTU DO HEIDELBERGU Czy dowództwo wojsk USA będzie przeniesione?

NEW YORK, środa
Władze amerykańskie i brytyjskie w Niemczech zastanawiają się nad przeniesieniem dowództwa wojsk amerykańskich z FRANKFURTU do HEIDELBERGU. Frankfurt stałby się w ten sposób stolicą niemieckiej rady gospodarczej oraz stolicą polityczną i gospodarczą Niemiec zachodnich. Decyzja w tej sprawie zapadnie ma w najbliższym czasie na konferencji obu gubernatorów wojskowych, gen. CLAYA i marszałka DOUGLASA w Berlinie.

Kto znajduje się ZA ŻELAZNĄ KURTYNĄ?

TEHERAN, środa
Rząd irański odmówił przedstawić młodzieży irańskiej zezwolenia na wzięcie udziału w Międzynarodowym Festiwalu Młodzieży, który rozpocznie się w Pradze w dniu 20 bm. Światowa Federacja Młodzieży Demokratycznej wysłała protest przeciwko powyższej decyzji rządu irańskiego.

Rozruchy w Indiach

NEW DELHI, środa
Jak donosi radio Delhi, w Lahore trwają rozruchy, przy tłumieniu których policja strzelała do tłumów. Rozruchy trwają również w Kalkucie.

W Japonii funkcjonują setki kin. W żadnym z nich jednak nie wyświetlają filmów radzieckich, angielskich, francuskich. Wszystkie ekrany są zajęte przez filmy amerykańskie, które wyparły nawet filmy własnej japońskiej produkcji. W ciągu wielu miesięcy sztab generała MAC ARTHURA rozpracowywał okólniki o rozpowszechnianiu w Japonii zagranicznych (to znaczy nieamerykańskich) filmów i literatury. W grudniu 1946 r. okólnik ów wreszcie ujrzał światło dzienne. Głównym jego punktem jest zakaz wyświetlania jakiegokolwiek filmów bez pozwolenia sztabu Mac Arthura. Jednak do tychczas „zagraniczne” filmy nie ukazywały się na ekranach japońskich. Pod różnymi pozorami władze amerykańskie odkładają swe zezwolenie i odpowiadają na interpelacje „badając” „właściwość” itp.

Co więcej, sztabowcy amerykańscy oskarżają przedstawicieli radzieckich o naruszenie to polega... na wyświetlaniu dwóch filmów radzieckich „Cyryl” i „Tęcza”. Filmy te wyświetlano wprawdzie w sali garnizonu radzieckiego, lecz podobno przedostali się tam i Japonczyści! To „straszne” przestępstwo jest powodem dla nowych zwłok w sprawie zezwolenia na wyświetlanie filmów radzieckich.

Niepełnie wygląda sprawa ze sprzedażą literatury prasy (oczywiście, oprócz amerykańskiej). Anglikom i Francuzom, przedstawiciel sztabu Mac Arthura odpowiedział odmownie, powołując się na... zbyt wysokie honorarium autorskie. Przedstawicielom radzieckim dotychczas odpowiedział w tej sprawie w ogóle nie dano.

Te oryginalne metody „demokratyzacji” Japonii można wytłumaczyć tylko w jeden sposób: MILITARYŚCI AMERYKAŃSCY CHCĄ UCZYNIC Z JAPONII SWOJĄ KOLONIĘ. Dużą rolę grają tutaj interesy monopolu amerykańskich, np. Hollywood. Niedawno amerykańskie towarzystwo dla eksportu filmów zawarło kontrakt z japońską kompanią filmową Nissatsu. Według umowy, w 29 i 42 kin, kontrolowanych przez kompanię, będą wyświetlane wyłącznie filmy amerykańskie. Zauważymy, że dotychczas kompania Nissatsu wyświetlała połów filmów produkcji japońskiej.

Widzimy więc, że imperializm dolarowy nie zostawia w spokoju nawet sztuki filmowej.

Ustawa o zastępstwie PREZYDENTA USA

NEW YORK, środa
Kongres uchwalił ustawę o sukcesji prezydenckiej, na mocy której na wydziale, jeżeli nie ma wiceprezydenta, jak obecnie, i, jeżeli prezydent nie może ukończyć swojej kadencji, następcą jego z urzędu zostaje przewodniczący Izby Rezydentów. Na podstawie uprzednio obowiązującej ustawy, jeżeli nie było wiceprezydenta, następcą prezydenta był sekretarz stanu (minister spraw zagranicznych). Projekt zmian ustawy wyszedł z Białego Domu. Na mocy nowej ustawy na wypadek nieukończenia kadencji przez prezydenta TRUMANA, następcą jego zostałby przewodniczący Izby — poseł republikański JOSEPH MARTIN.

Produkcja przemysłowa Czechosłowacji

PRAGA, środa
Oficjalne statystyki podają, że w miesiącu czerwcu przemysł czechosłowacki wykonał plan go spodarczy w 97,2 proc. Plan na pierwsze półrocze 1947 r. został wykonany w 101 proc. Osiągnięcia w najważniejszych dziedzinach przemysłu są następujące: górnictwo 102 proc., energia elektryczna 99,5 proc., metalurgia 107,9 proc., żelazo i meta 98,8 proc., chemikalia 88,5 proc., szkło 90,6 proc., ceramika 88,2 proc., papier 101 proc., drzewo 105,7 proc., tekstylia 101 proc., skóra i guma 110,8 proc.

O przyjęcie do ONZ

LAKE SUCCESS, środa
W poniedziałek, po 8-miesięcznej przerwie, odbyło się pod przewodnictwem delegata polskiego RUDZIŃSKIEGO posiedzenie Komisji Rady Bezpieczeństwa, na którym rozpatrzono sprawę przyjęcia do ONZ Albanii, Transjordanii, Mongolii, Portugalii i Indii.

DAJSZY CIĄG PROCESU „LICEUM“

Barona von Andersona — Andersa należy uważać za głównego oskarżonego

Warszawa, środa. Jak już pogrążył informację 15-go lipca br. odbyła się w Rejonowym Sądzie Wojskowym dalsza część rozprawy przeciwko Sadowskiej i towarzyszą, oskarżonym o działalność szpiegowską w ramach organizacji wywiadowczej „Liceum“.

Pierwszy zabiera głos prokurator mjr. Litwiński, który wskazał, że 4-dniowy przewód sądowy w sprawie Barbary Sadowskiej i 13 współoskarżonych, stanowiących grupę wywiadu Andersa, znaną pod kryptonimem „Liceum“, odsłonił „dzieje grzechu“ oskarżonych na przestrzeni czasu od chwili wyzwolenia Lubelszczyzny spod okupacji niemieckiej do pierwszych miesięcy 1946 roku.

Nie można sądzić oskarżonych, nie zdając sobie sprawy z wielkiej winy, jaką ponoszą dowódcy pełnych zapatu do walki ludzi oraz z winy, jaką ponoszą kierownicy polityki rządu londyńskiego. Ich to wpływy sprawiły, iż oskarżeni z chwilą zakończenia działań wojennych na terenie Polski nie zrozumie li, że dalsza walka nie jest już walką z Niemcami, a z własną ojczyzną. Przeszli, mimo stupów granicznych, wskazujących kres konspiracyj, a początek twórczej pracy, nie widząc na nich napisu „Polska“.

Ludzie, chlubnie zasłużyli w walce z najeźdźcą niemieckim, rozpoczynają

ją w ramach ekspozytury „Pralnia II“ działalność antypolską, której najlepszym dowodem jest dalsze prowadzenie wywiadu na terenach, gdzie likwidowano wywiad niemiecki.

W sierpniu 1945 roku po podróży Sadowskiej i Zuka do Włoch najwyższym dowódcą powstałego z ekspozytury „Pralnia II“ — „Liceum“ staje się gen. Anders. Ten bankrut polityczny, rzecznik między

rodowego faszyzmu, pokrywając wzniosłymi, a śmiesznymi frazesami istniejące swe cele, pchnął członków „Liceum“ do pracy szpiegowskiej na rzecz obcego mocarstwa. Dzięki jego instrukcjom, działalność „Liceum“ prowadziła do wewnętrznego rozbięcia narodu. Wysyłane do Włoch materiały wywiadowcze z różnych dziedzin życia gospodarczego szkodziły interesom Polski. Jego więc „barona von Andersona“ uważać na

leży — mówi prokurator — za głównego oskarżonego w dzisiejszym procesie. Nie znaczy to jednak bynajmniej, by wina osób siedzących na ławie oskarżonych, miała być tym samym mniejsza. Nie byli bowiem ludźmi niezbyt świadomymi swej pracy, jej celów i szkodliwości dla Polski. Z kolei prokurator opisuje sylwetki oskarżonych, stwierdzając, że tak Pacyński jak i Jakubisiak oraz Sadowska znali wagę dostarczonych

informacji, a tylko dwoje ludzi wśród oskarżonych reprezentowało zdecydowanie przekonania polityczne Sadowskiej i Zieleniewskiego. Reszta — to otumanieni kłamliwą propagandą, jak Łozicki i Waszczykowski, bądź też nieświadomi celów pracy konspiracyjnej, jak młody, zaledwie 20-letni Atmimis, bądź zatrzymywani wzniosłymi przemówieniami o mocy przysięgi, złożonej w AK, Freitag, Blaszkiewicz. Łączy ich wszystkich wspólny, tendencyjny pogląd na obecną rzeczywistość polską negacja do pozytywnych osiągnięć pracy nad odbudową.

W wymiarze kary zaważy bezwzględnie skrucza, jaką okazali oskarżeni i szczerze przyznajanie się do winy. Czynnik ten sprawiają, że nie żądam dla nich — mówi prokurator — najwyższego wymiaru kary. Nie znaczy to bynajmniej, że nie zasłużyli na śmierć. Państwo jednak może pozwolić sobie na akt łaski w stosunku do błądzących obywateli. Żądam jednak dla oskarżonych, u których podczas postępowania procesowego dało się zauważyć wyjątkowe napięcie zleń woli, jak Sadowska i Karolkiewicz, lub też z gruntu złe cechy charakteru, jak u Atmimisa, surowego wymiaru kary. W stosunku do oskarżonych, którzy oddawali pragnienie zerwać z konspiracyją, jak Sternin — Matuszewicz i Freitag, wnoszę o taki wymiar kary, który pozwoliłby im jak najprędzej umożliwić powrót do normalnego życia.

Z kolei zabrał głos obrońcy oraz oskarżeni. Oskarżona Sadowska, zdając sobie sprawę z popełnionej winy oraz w odpowiedzialności, jak i ciążą na niej — kierownicze „Liceum“, prosi o łagodny wymiar kary dla swych towarzyszy.

Pozostali oskarżeni wykazali skrupuły, prosząc o taki wymiar kary, który umożliwi im powrót do normalnego życia.

Wyrok w procesie przeciwko członkom „Liceum“ ogłoszony będzie w piątek, dnia 18 bm.

SPRAWA REUTERA

W Berlinie odbyło się posiedzenie Sojusznicej Rady Kontroli w sprawie zatwierdzenia wyboru radcy Reutera na burmistrza Berlina. Przedstawiciele Francji, Anglii i Ameryki byli skłonni zaakceptować wybór, oparli się jemu jednakże z całą stanowczością delegaci sowieccy uważając, że kandydatura dr. Reutera jest ze względów politycznych nie do przyjęcia. Trzy pozostałe mocarstwa uznały zarzuty rosyjskie za nie wystarczające do odmowy zaakceptowania dr. Reutera na stanowisko burmistrza.

Na tym samym posiedzeniu Rady uzgodniono, że należy usunąć z urzędu kierownika wydziału wychowania publicznego radcę Nestritzke za jego wrogię stanowisko w stosunku do Francji i Rosji.

OKUPACYJNE WOJSKA DUŃSKIE

Między władzami angielskimi i duńskimi doszło w stolicy W. Brytanii do porozumienia w sprawie okupacji części Niemiec przez wojska duńskie. Główna kwatery wojsk duńskich będzie się znajdowała w Wilhelmshaven, a oddziały wojsk przez cały dwuletni okres okupacji będą podlegały dowództwu brytyjskiemu.

TYFUS W MAINZU

W Mainzu zanotowano kilka wypadków tyfusu. W celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się tej choroby, wstrzymano ruch przez most, łączący miasto z amerykańską strefą okupacyjną.

„KONTROLA“ BRYTYJSKIEJ KOMISJI KONTROLNEJ

Władze sądowe skazały na utratę wolności na przeciąg od 3 — 15 miesięcy oraz grzywny od 50 — 500 funtów szterlingów trzech angielskich urzędników z Brytyjskiej Komisji Kontrolnej w Niemczech, którym zostało udowodnione, że pobierali dary w naturaliach od niemieckich przemysłowców w zamian za pewne ustępstwa. Głównym oskarżonym ze strony niemieckiej był znany przemysłowiec dr. Borg, który został skazany na 8 miesięcy więzienia oraz na zapłacenie 200.000 marek kary za usiłowanie przekupstwa brytyjskich urzędników. Środkami „zmniejszającym sumienie“ Anglików były rozmaite produkty, jak np. meble, dywany, diamenty a nawet masło. Pozostali dwaj oskarżeni niemieccy Seibel i Helena Berg zostali uniewinnieni.

Przygotowania do obchodu Święta Odrodzenia

Tegoroczne Święto Odrodzenia obchodzone będzie specjalnie uroczyste i wesołe. Z uwagi na rozpoczęcie żniwa, wieść będzie ten dzień świętowała 20 lipca tj. w niedzielę. W miastach 22 lipca odbędą się uroczystości i zabawy.

W całej Polsce powstały i rozpoczęły już pracę przygotowawcze Wojewódzkie i Powiatowe Komitety Obchodu Święta Odrodzenia, w skład których weszli przedstawiciele partii politycznych, zw. zawodowych, Samopomocy Chłopskiej, Ligi Kobiet, organizacji młodzieżowych, organizacji społecznych i organizacji gospodarczych.

21 odbędą się we wszystkich miastach akademie. Celem obchodu akademii referatami, Wojewódzki Komitet Obchodu Święta Odrodzenia we Wrocławiu deleguje w tym dniu do miast i powiatów 200 prelegentów. Niezależnie od centralnych akademii, przewidziane są zebrania w każdej fabryce, w każdym kole, or-

ganizacji społecznej. Główna Komisja Koordynacyjna organizacji społecznych wydała specjalny konspekt, który ułatwi prelegentom z organizacji społecznych wygłoszenie referatu.

22 lipca od swego domu w parkach, ogrodach i na placach organizowane będą zabawy. Orkiestry wszystkich organizacji w całej Polsce będą w tym dniu przygrywały tańczącym na wolnym powietrzu.

Każda z organizacji społecznych pragnie w tym dniu wyróżnić się swym wkładem w uświetnienie uroczystości i urozmaicenie zabaw. Liga Lotnicza wydała okólnik, aby członkowie tej na 22 lipca przygotowali dużą ilość latawców, które młodzież będzie puszczać w powietrze. Ponadto Liga Lotnicza organizuje w całym szeregu miast kilkunasto minutowe bezpłatne loty dla najlepszych robotników i pracowników. Liga Morska organizuje w tym dniu wycieczkę statkami. Na statkach odbędą się zabawy. Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza przygotowuje na 22 lipca otwarcie szerszeń w wóch świetlic, gospód żołnierskich.

Wyższymi zawodowymi w Łodzi wyślą na 22 lipca delegacje robotników, które wezmą udział w zabawach.

Stonniwo Ludowe organizuje 22 w woj. wrocławskim szafetę ze wsi do miasta z wieniem zboru z meldunkiem o stanie żniw.

W miejscach gdzie odbędą się zabawy, szereg organizacji przygotowuje pomysłowe dekoracje. Polski Związek Zachodni przygotowuje artystycznie wykonane tablice i wykresy, obrazujące nasze osiągnięcia na Ziemiach Zachodnich.

Niewątpliwie stan przygotowań do obchodu Święta Odrodzenia wróży że święto to będzie obchodzone w tym roku w całej Polsce specjalnie uroczysto.

Ekspozycja wystawy polskiej na Światowym Festiwalu Młodzieżowym w Pradze czeskiej: zdobycia broń niemiecka.

PONIOSĄ ZASŁUŻONĄ KARĘ

Delegatura Komisji Specjalnej do Walki z Nadużciami i Szkodnictwem Gospodarczym w Katowicach wytoczyła sprawę kierownikowi fabryki maszyn rolniczych w Lublinie, Ignacemu Szyzko oraz Tadeuszowi Supokowi, magazynierowi spółdzielni „Zagroda“. Szyzko będąc kierownikiem fabryki dopuścił się szeregu nadużyć, m. in. sprzedawał na własny rachunek maszyny i sprzęty fabryczne, które nie były zafiksowane w spisie do inwentarza oraz przywłaszczając sobie opłaty pieniężne, wpływające za naprawę maszyn rolniczych, na które nie wystawiał pokwitowań.

W sprzedaży tej pośredniczył magazynier spółdzielni „Zagroda“ Tadeusz Supok. W toku występ

nych dochodzeń Szyzko przyznał się do winy. Dalsze dochodzenia są w toku.

W dniu 13 bm. zmarł na skutek wypadku pracownik kop. „Polska“
śp. Brunon Rockel
przeżywszy lat 28.
W Zmarłym tracimy wzorowego pracownika.
Cześć Jego Pamięci!
Pogrzeb odbędzie się dnia 17 lipca br. o godz. 16-tej w Nowym Bytomiu, szpital Ubezpieczalni Społecznej.
Dyrekcja i Rada Zakładowa Kop. „Polska“ Świątobliwie

KARY SYPIĄ SIĘ...

Szlakiem Społecznych Komisji Kontroli Cen

Komisja Specjalna do Walki z Nadużciami i Szkodnictwem Gospodarczym zaaplikowała solidną serię kar spekulantom — „chłubnie“ odznaczonym podczas ostatniej akcji kontroli na terenie powiatu katowickiego i zawierciańskiego.

Kary są łagodne, „ojcowskie“, w porównaniu z zapowiedzianym ciosiem w postaci kary do 5 milionów zł., są zaledwie „tępieniem po łapach“. Mają one bowiem charakter ostrzeżenia, praktycznej przestrogi.

Bo choć ostrzeżenie już wielokrotnie, są jednak ludzie, któ-

rym trudno przemówić do rozumu. A jak wiadomo, gdy zawiedzie głowa, pozostaje jeden sposób niezawodny — w skórze...

Przym wioda, jak zwykle, właściciele sklepów spożywczych — (wiadomo — na pierwszej potrzeby konsumenta można najłatwiej zaspokoić swoje „wyższe“ potrzeby).

Jak widać z wyników lustracji, cennik jest rzeczą wstępną dla pewnej kategorii kupców. Dla klientów natomiast — wręcz przeciwnie.

Nieprzejmą Komisja Specjalna uznała za stosowne narzucić bied-

nym kupcom gustu konsumentów i ukarała grzywną następujących kupców katowickich, którzy nie mieli uwidocznionych cen, wzgl. mieli cenniki nieurzędowe.

Zdybowski Józef, ul. Kościuski 48 — grzywna 20.000 zł., Głównia Helena, Kościuski 33 — grzywna 30.000 złotych, Wierloch Kazimierz, ul. Kościuski 49 — 30.000 zł., Rokus Paweł, ul. Królowej Jadwigi 12 — 20.000 zł., Biezińska Wacława, ul. Mickiewicza 1 — 20.000 zł.

Są też i tacy, którzy ceny wystawiają, ale po to tylko, żeby się do nich nie stosować, zwłaszcza w wypadku towarów mrożonych, na których się ma „tylko“ przepisowy dochód.

Mogłoby jeszcze dojść — broń Boże — do tego, że kupiec zarabiałby to samo, co np. wykwali fikowany urzędnik!

W obawie przed podobnym koszmarem, ratowali się kupcy, podwyższając „z lekka“ ceny za sól i cukier. Wiadomo, głupi daje, a mądry bierze.

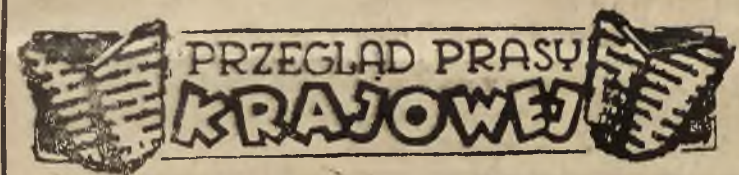
Tym razem „mądrym“ okazała się Komisja Specjalna, która postanowiła wziąć grzywnę od następujących kupców katowickich: Dużyńska Helena, ul. Warszawska 56 — grzywna 30.000 złotych, Koska Waleria, ul. Sienkiewicza 27 — 30.000 zł.

Ten sam proceder uprawiało szereg kupców pow. zawierciańskiego, podobnie ukaranych:

Wyporska Antonina, Myszaków, ulica Piłsudskiego — grzywna 25.000 zł., Serdek Władysław, Poreba — 25.000 złotych, Gajek Genowefa, Poreba — 20.000 zł., Suchanek Stanisław, Poreba — 25.000 zł., Tkacz Jan, Zawiercie — 20.000 zł., Cyganek Adela, Łazy — grzywna 30 tysięcy zł.

Zakazany owoc smakuje... Nader liczni kupcy upodabali sobie nielegalną sprzedaż wyrobów Polsk. Monopoli Tytoniowego. Zazwyczaj łączą oni przyjemne z pożytecznym i sprzedają te wyroby po wygórowanych cenach.

Za niedozwolone przyjemności przyjdzie zapłacić grzywnę następującym kupcom zawierciańskim: Targosz Janina, Zawiercie — 50.000 zł., Oruba Stefania — Zawiercie — 50.000 zł., Wojciechowska Helena — 50.000 zł., Laskowska Helena, Zawiercie — 30.000 zł., Duda Ignacy, Choroń — 50.000 zł., Wdrerko Henryk, Choroń — 50.000 zł.

Kardynał Hlond zdjął maskę...

„Głos ludu“ w artykule p. t. „Proniemiecki wywiad kardynała Hlonda dotąd nie zdemontowany“, nawiązując do opublikowanego przez włoski tygodnik „Tempo“ wywiadu współpracownika tego pisma Saventino z kardynałem Hlondem wywiadu proniemieckiego pisze:

„Kardynał Hlond jest tym spośród polskich dostojników, który odznacza się szczególnie akcentowaną niechęcią do naszych reform społecznych i politycznych.

Czyżby ta niechęć tak dalece zaślepiła kardynała Hlonda, by uczynić dlań możliwym zajęcie proniemieckiego, a więc w praktyce — antypolskiego stanowiska, by uczynić możliwym atakowanie naszej polskiej racji stanu?

Wywiad kardynała Hlonda — to zjawisko wysoce niepokojące. Niepokojące, gdyż równocześnie z tym wywiadem prasa zbliżona do ks. Prymasa zajmuje stanowisko wypowiadające się za podporządkowaniem Polski dyktandowi proniemieckich wielkich banków amerykańskich, godzące bezpośrednio w niepodległość Rzeczypospolitej. Niepokojące, gdyż wskazuje ono, że pod naciskiem określonych ośrodków zagranicznych pewne jednostki spośród naszej hierarchii kościelnej gotowe są pójść na proniemieckie koncepcje polityczne.

Słuszność odmowy udziału w konferencji paryskiej

Robotnik“ w artykule „Mielśmy rację“ wyjaśnia, że doświadczenie ostatnich dni dobitnie wykazało, że słuszną była nasza odmowa pójścia na konferencję paryską.

„Gdy przed 6 dniami — pisze „Robotnik“ — ogłosiliśmy tekst odmownej decyzji Rządu Polskiego co do udziału w konferencji paryskiej, można było w różnych kołach naszego społeczeństwa usłyszeć głosy stawiające pod znakiem zapytania słuszność tej decyzji... Wydało się, że wydarzenia ostatnich kilku dni, które nastąpiły już po ogłoszeniu komunikatu Rządu Polskiego i oświadczeniu tow. Premiera Cyrankiewicza na ten temat całkowicie potwierdzają słuszność naszego stanowiska i stanowią wystarczającą odpowiedź dla wszystkich „wątpiących“.

W dalszym ciągu artykułu autor mówi o znaczeniu odmownej decyzji Czechosłowacji, o głosach prasy amerykańskiej wyraźnie stwierdzających, że plan „odbudowy“ Europy ma przede wszystkim na celu odbudowę Niemiec oraz o ostatnim oświadczeniu miarodajnych czynników amerykańskich, że Kongres Stanów Zjednoczonych nie rozpatrzy w bieżącym roku planu Marshalla.

Patriotyzm gen. Żeligowskiego

„Życie Warszawy“ w artykule „S. p. gen. Żeligowski w związku ze sprowadzeniem zwłok gen. Żeligowskiego do Warszawy pisze: „Dzięki głębokiemu, niekłamnemu patriotyzmowi gen. Żeligowski potrafił zrozumieć, że droga Polski Ludowej jest jedyną drogą. Ze siła polski tkwi w reformach społecznych i w sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

Nie dla kariery, nie dla zaszczytów — bo jakieżże kariery, jakieżże zaszczyty spodziewać się mógł sędziwy generał broni, okrzyty wielokrotnie chwale? — nie dla kariery i zaszczytów okazał Lucjan Żeligowski swoją sympatię odrodzonej Polsce. Ściągając na swoją głowę ię maskowaną wściekłość całej emigracyjnej sfery sanacyjno-endeckiej, gen. Żeligowski otwarcie i śmiało manifestował swoją solidarność z tą nową, tak zajadnie spotwarzaną i szkalowaną Polską.“

Skup zboża podcina korzenie spekulacji wiejskiej

Rola Funduszu Aprowizacyjnego

W maju r. Rada Ministrów wydała zarządzenie, powierzające wyłączne prawo skupienia zboża Funduszowi Apropowizacyjnemu. Fundusz Apropowizacyjny posiada oddziały, działające w skali wojewódzkiej. Do nich należy tak zakup, jak i zaopatrzenie całego rynku: aprowizacyjny, regulamentowany i wolnorynkowy. Spółdzielnie, równie jak i kupcy prywatni, otrzymują zboże tylko za pośrednictwem Funduszu. Tak więc Fundusz jest jedynym kupującym. Wszelki inny zakup jest wzbroniony, gdyż może być tylko na cele spekulacyjne.

ŚLĄSKO - DĄBRÓWSKI ODZIAŁ FUNDUSZA APROWIZACYJNEGO

Siedziba F. A. na terenie naszego województwa znajduje się w Bytomiu. Dyrektorem jego jest inż. Zbigniew Straszewicz.

Akcja skupienia nie jest dla F. A. rzeczą nową. Od 1 listopada 1945 r. prowadzi się ją na odcinku miernym, jako niezwykle ważnym dla naszego województwa. Miasta przemysłowe sprowadzają bowiem niemal 100 procent swej aprowizacji młynskiej z innych części kraju, a reszta województwa — do 90 procent.

F. A. obsługuje całkowite zapotrzebowanie regulamentowane przez miasto na miano (dla spółdzielni zamkniętych), uzupełnia też zaopatrzenie kartkowe. — Dzięki sprawności kierownictwa kwestii młynskiej, ani spekulacja młynska w województwie naszym nie istnieje.

Nowe zadanie, przekraczające swym zasięgiem dotychczasowy zakres działania F. A. — skup i zaopatrzenie województwa w zboże rozpoczęło się dn. 1 czerwca. JAK ZORGANIZOWANY JEST APARAT SKUPU?

F. A. naszego województwa zawarł 126 umów na ogólną ilość 1500 t. zboża. Umowy te zostały wykonane zgodnie z terminem, to jest do 12 lipca. Plan na czerwiec przewidywał 1000 ton, został wykonany z nadwyżką 200 ton.

Aparat, za pomocą którego Fundusz skupuje zboże — to sektor państwowy oraz spółdzielnie: oddziały PCH, młyny Państwowego Zjed. Młynskiego, Spółdzielnie Z. S. Chł., Spółdzielnie Roln.-Handlowe, powiatowe oddziały „Społem” i młyny spółdzielcze, oraz młyny Zrzeszenia Spółd. Spoż. Przem. Węglowego i Hutniczego.

Skup u chłopa odbywa się po cenie 2.600 zł. za 100 kg. żyta, 3.900 zł. za pszenicę, 2.500 zł. za jęczmień.

Podstawą działalności jest praca wyłącznie terenowa. Fundusz nie zezwala na zakupy robione poza obrebnem województwa — w ten sposób utracony zostaje rynek dyktantów wszelkiej handlu kółkowy i fałszywki, tak w handlu prywatnym, jak i spółdzielczym czy państwowym.

W każdym powiecie znajduje się co najmniej jeden ośrodek (młyn lub spółdzielnia), który zaopatruje w zboże wolny rynek. Organizacje, biorące udział w skupie, wywiązują się dobrze ze swego zadania. Największy udział mają Spółdzielnie Rolniczo-Handlowe, które posiadają 18 młynów. — Wyróżnia się Spółdzielnia w Katowicach, wykonując skup zboża ponad plan.

CHŁOP ZYSKUJE

Skup zboża przynosi korzyść nie tylko miastu; za każde bo w 100 kg. zboża otrzymuje chłop premię w postaci prawa zakupu po cenach komercyjnych nas, towarów. Za 100 kg. zboża — pół kg. skóry po 3.650 zł. (ce-

na wolnorynkowa wynosi ok. 6000 zł.); za każde 100 kg. — tekstylną wartość 1000 zł. (również po cenach komercyjnych), lub 300 kg. węgla (po 1.600 zł. wraz z kosztami transportu), albo 300 kg. cementu (ok. 155 zł. za 100 kg.), wagi, 200 kg. ośreż żytnich (po 130 zł. za 100 kg.), pszenicznych — po 160 zł. kukurydzy po 150 zł. Po zniżkach asortymentów iwarów premiowych będzie rozszerzony na wyroby tełazne jak swardzie, blacha itp.

Są to t. zw. „transakcje wiązane”.

Obliczmy teraz co się chłopom bandziej opłaca: sprzedawca ma, jak drogo, czy też sprzedawca ją taniej i otrzymuje ten towar. Dawniej chłop otrzymywał za żyto 3.400 zł. za 100 kg. Dziś cena giełdowa wynosi 2.800, a więc o 600 zł. mniej. — Na zakupie skóry po cenie komercyjnej zyskuje chłop 2.350 zł. Podobnie rzecz przedstawia się z innymi towarami. Jasnym jest więc, że sytuacja obecna jest dla niego korzystniejsza. System transakcji wiązanych utrzymamy natomiast nadal także i po zniżkach.

— Kiedy młasto tanio kupuje

żywność, może też tanio sprzedawać te wyroby.

SUKCESY AKCJI

O wynikach skupienia mówią cyfry. O wynikach poprzedzającym przyjęcie wyłącznego skupienia przez F. A. cenę żyta wynosiła 3.400 zł. za 100 kg. Obecnie wynosi ona 2.800 zł. dzięki czemu staniał również i chleb. Cena pszenicy wynosiła 4.850 zł. — 5000 zł. za 100 kg., obecnie kosztuje ona 4.400 do 4.600 zł. za 100 kg. (Cena chleba pszenicznego wynosiła 80 zł. jest nieuzasadniona; nie powinna ona przekraczać 70 zł. za kg.).

Skup innych zbóż, jak owsa czy jęczmień, rozpoczął się dopiero z dniem 1 lipca, ceny ich nie są więc jeszcze uregulowane. Stan magazynów F. A. jest zadawalający. Znajdują się w nich za pasy na pokrycie aprowizacji regulamentowanej do sierpnia; zboże na aprowizację wolnorynkową zakupuje się stopniowo.

OCHRONA RYNKU

Oprócz natychmiastowego potępienia zboża wprowadzenie skupienia miało też i inną stronę dodatnią; pozwoliło zbadać chłonność naszego rynku i rozmiar spekulacji zbożowej, a równocześnie usunąć chaos, poddać rynek kontroli i wciągnąć go w orbitę planowego działania.

Zakup „dzięki” jest niezwykle ważnym, przeskądza w ocenie zapotrzebowania i dostosowaniu do niego zaopatrzenia. Przykład tego mieliśmy niedawno, gdy fałszywy określił zapotrzebowanie naszego województwa na 1000—1500 ton zboża, a działalność „ochrony rynku” w czasie skupienia wykazała, że zapotrzebowanie wynosi 2500 ton. Tak więc 1000 ton zboża było przedmiotem spekulacji, demoralizującej chłopów.

WALKA O CHLEB DLA MIASTA

Akcja zbożowa prowadzona jest dwiema drogami: drogą gospodarczą — przez dostarczanie na rynek zboża po cenach giełdowych, co utracę z góry wszelką potrzebę zakupu u spekulanta, oraz drogą administracyjną — za pomocą ochrony rynku.

Na czele ochrony stoi inspektor F. A. Przeważnie jest nim kierownik Wydziału Apropowizacji i Handlu miejscowego Starostwa. Organizuje on na swym terenie wspólpracę ze związkami zawodowymi i partiami politycznymi. Organa-

Z CAŁEGO KRAJU

WARSZAWA
KOMITET OBCHODU 100-LECIA ROCZNICY „WIOSNY LUDÓW”
Onegdaj odbyła się w Warszawie konferencja przedstawicieli PPR, PPS, SL i SD, poświęcona omówieniu obchodów 100-letniej rocznicy „Wiosny Ludów”. Zebrani postanowili zwołać ogólnopolski Komitet Obchodu na dzień 14 września br.

Wyłoniono grupę organizacyjną w składzie: nac. Dunikiewicz, wicecin. Jabłoński, min. Jędrzejowski, red. Lukrec, dyr. Płonski, sędzią Sitnicki, pos. Wątroński i pos. Wysocki.

KRAKÓW
SPÓŁDZIELCY BRITYJSCY W KRAKOWIE
W Krakowie bawili przedstawiciele Brytyjskiego Związku Gospodarczego Spółdzielni C. S. W. (Co-operative Wholesale Society), jako goście „Społem”, z którym prowadził rozmowy w sprawie zwiększenia eksportu jaj z Polski do Anglii.

Goście angielscy interesowali się żywo zagadnieniami życia gospodarczego i organizacji spółdzielczości w woj. krakowskim. W szczególności dużo uwagi poświęcili możliwościom rozwoju produkcji jajcarskiej i spółdzielczego skupienia. Spółdzielcy brytyjscy po zwiedzeniu fabryki w Krakowie wyjechali do Katowic.

GDĄŃSK
950-LECIA ISTNIENIA MIASTA
W dniu 10 sierpnia r. Gdąńsk obchodził będzie 950 rocznicę swego istnienia.

Zgodnie z życzeniem Prezydenta R. P. Bolesława Bieruta, sumy przeznaczone na uroczystości obchodu miastotwórcy będą na odbudowę miast dla najuboższej ludności. W ramach tej akcji podjęto już odbudowę domu przy ul. Lignickiej.

GOŚĆ TURECKI NA TARGACH GDĄŃSKICH
Na Międzynarodowe Targi Gdąńskie przybędzie prezes komisji handlu zagranicznego w tureckim ministerstwie handlu i poseł do parlamentu tureckiego — Gulek. Gość turecki zamierza po zwie-

dzeniu Międzynarodowych Targów Gdąńskich zorientować się w możliwościach eksportowych przemysłu, łódzkiego i górnośląskiego. Prezes Gulek, który należy do najlepszych znawców życia gospodarczego Bliskiego Wschodu, zamierza po powrocie do Turcji wygłosić szereg odczytów radiowych.

KRAKÓW
SPÓŁDZIELCY BRITYJSCY W KRAKOWIE
W Krakowie bawili przedstawiciele Brytyjskiego Związku Gospodarczego Spółdzielni C. S. W. (Co-operative Wholesale Society), jako goście „Społem”, z którym prowadził rozmowy w sprawie zwiększenia eksportu jaj z Polski do Anglii.

Goście angielscy interesowali się żywo zagadnieniami życia gospodarczego i organizacji spółdzielczości w woj. krakowskim. W szczególności dużo uwagi poświęcili możliwościom rozwoju produkcji jajcarskiej i spółdzielczego skupienia. Spółdzielcy brytyjscy po zwiedzeniu fabryki w Krakowie wyjechali do Katowic.

LUBLIN
55 WYSZKOLONYCH SPADOCHRONIARZY
W lubelskim Aeroklubie zakończony został kurs szkółek spadochronowych z wioz. Kurs ukończyło 55 spadochroniarzy.

Szkolimy kadry oficerów pracy

UROCZYSTOŚCI W TECHNICUM BYTOMSKIM

Sluchaczy z dobrym — 118, z dostatecznym — 74.

Jeśli chodzi o pochodzenie sluchaczy, 41 procent uczniow pochodzi z terenu woj. śląsko-dąbrowskiego, 21 proc. z krakowskiego, 9 proc. z kieleckiego, 26 proc. z innych ziem polskich.

Wiek sluchaczy waha się od 25 lat do 40. Wszyscy sluchacze mają poza sobą co najmniej 5-letnia praktykę zawodową.

W przemówieniu swoim dr. Kahski zwrócił uwagę na fakt, że Technicum wychowuje nie tylko techników ruchu, fachowców w swoich dziedzinach, ale także i ludzi takich przez duże L. Szkoła techniczna jest równocześnie szkołą społeczeństwa sluchaczy.

W imieniu absolwentow przemówił kol. Kłakowski, zaznaczając, że okres pobytu w Technicum stał się przełomem w życiu sluchaczy.

W imieniu pozostających sluchaczy przemawiał ob. Bajer.

Po występie artystycznych — (chór sluchaczy pod dyr. prof. Szyfarsa, deklamacje, podwójny kwartet, inscenizacje itp. w opracowaniu sluchaczy) nastąpiło przekazanie sztandaru: poczet sztandarow absolwentow oddał sztandar szkolny w ręce pozostających w szkole sluchaczy.

W czasie na sali padły słowa: Słubujemy, że nie zawiedzimy pokładanych w nas nadziei. Na piersiach nowego pocztu zawisły białoczerwone szarfy.

W godzinach popołudniowych w czasie obrad zjazdu absolwentow Technicum wiceminister Pomorski wygłosił referat na temat „Stosunkow demograficznych w Polsce na przestrzeni od 1897 — 1941 r.

Po wyborze prezydium zjazdu oraz sprawozdaniach zarządu Samopomocy Szkolnej oraz szerokiej dyskusji zabrakł głosu, przybyli na zjazd, owoacyjnie witany, wojewoda śląsko-dąbrowski, tow. gen. Zawadzki.

Mówca m. in. stwierdził: „Technicum „dziecko” Min. Przemysłu i naszego województwa, dziecko, którym się cieszymy, odgrywa i odegra w przyszłości bardzo ważną rolę, stając się z każdym dnem coraz większą i na coraz wyższym poziomie stojącą szkołą oficerów pracy”.

„Po powrocie z Francji — mówił wojewoda — dumny jestem, że mieszkam w Polsce, że widzę tyle młodzieży, że ta młodzież uczy się chętnie, że tworzy awangardę ludzi pracy”.

We Francji, która zjeżdżiliem wzduż i wszcz, nie napotkalem młodzieży — pochłonięty ja miastem, ich kawiarenkami, bary i nocne lokale. Jakże u nas jest inaczej pod tym względem!

Z radością patrzę na was, bytomiaczy, bo widzę, że tworzycie nową Polskę, że chcecie budować jej siłę i wielkość”.

„Rola wasza — mówił dalej generał — nie jest jeszcze skończona. Po wyjściu ze szkoły jako nowa kadra, czołówka ludzi pracy, staniecie przy warsztatach pracy i na stanowiskach kierowniczych — do nowego startu, do startu pracy. Ten wasz start będzie wszystkim zwycięstwem, będzie zwycięstwem klasy robotniczej, z której pochodzicie, która tu was wysłała na naukę”.

Polska największym eksporterem cukru w Europie

Naczelnym dyrektorem Centralnego Zarządu Przemysłu Cukrowniczego inż. Piotrowski po powrocie z Londynu, gdzie brał udział w obradach Międzynarodowej Rady Cukrowniczej, wyjaśnia na temat naszego eksportu cukru:

Do Międzynarodowej Rady Cukrowniczej należy upaństwowienie cukrownictwa całego świata.

Reprezentowani byli również producenci cukru trzcinowego. Jakkolwiek produkcja cukru trzcinowego zwłaszcza Kuby i Su matry jest bardzo znaczna, tym nie mniej nie oddziaływa ona szczególnie na rynek europejski. Fraze cała Europa wykazuje wielkie zapotrzebowanie na cukier. Jedynymi eksporterami w Europie jest Polska i Czechosłowacja.

Obrady toczyły się nad sposobem ustalenia rozdziału i cen cukru. Delegat Polski proponował ustalenie definitywnych warunków eksportowych, z uwagi na

nasz potencjał produkcyjny w dziedzinie cukru.

Sądymy, że nasz eksport cukru w roku przyszłym będzie wynosił mniej, więcej tyle co obecnie to jest ok. 100 tysięcy ton. Pomimo, że w kraju mamy cukier pod dostatkiem na rok przyszły planowana jest produkcja o ok. 50 tysięcy ton wyższą niż w roku ubiegłym. W kampanii weźmie udział 76 cukrowni, które powinny dać około 420 tysięcy ton cukru.

W powrotnej drodze z Londynu dyrektor Piotrowski zatrzymał się w Pradze, gdzie zostały nawiązane z czechosłowackim przemysłem cukrowniczym rozmowy na temat wzajemnej pomocy w produkcji i współpracy na rynkach zbytu.

Przewiduje się, że będziemy otrzymywali z Czechosłowacji nie które nowoczesne aparaty stosowane przy produkcji cukru, nawiązana też będzie ścisła współpraca.

Filharmonia w Katowicach uratowana dla Śląska

W. Krzemieński, dotychczasowy dyrygent, obecnie dyrektor Filharmonii Śląskiej

W ciągu swej dwuletniej działalności Państwowa Filharmonia w Katowicach zmagała się z ogromnymi trudnościami. Brak materiału nutowego, brak niektórych instrumentów (harta, organy), brak mieszkań dla muzyków (nie wyłączając dyrektora), wreszcie brak odpowiednich funduszy — wszystko to pozerza dużo sił dyrekcji i filharmonikom.

Mimo tych trudności Państwowa Filharmonia w Katowicach wystawiła w ciągu dwu lat swego istnienia wiele arcydzieł światowej literatury muzycznej, tym samym wyniszczyła się na jedno z czołowych miejsc w kraju. Egzystencje swą w dużej mierze zawdzięcza Filharmonia trosce miejscowych władz w szczególności wojewody śląsko-dąbrowskiego oraz pełnej poświęcenia pracy dyrektora Niwińskiego, który w zeszłym miesiącu ustąpił ze swego stanowiska.

W związku z zakończeniem sezonu i ustąpieniem dyr. Niwińskiego, Filharmonia zagroziła niebezpieczeństwem likwidacji. Bezpośrednim tego powodem były zbyt niskie fundusze jakie dysponuje Filharmonia. Straty jakie poniosłby cały Śląsk na wypadek utraty tak ważnej placówki kulturalnej byłoby wprost katastrofalne. Zagadnienie to, zbyt ważne, aby je potraktować w kilku zdaniach, poruszmy w osobnym artykule. Dziś ograniczymy się do stwierdzenia faktu, że Państwowa Filharmonia w Katowicach została uratowana dla Śląska dzięki niewzruszonemu stanowisku wojewody śląsko-dąbrowskiego gen. Zawadzkiego. Duże zasługi pod tym względem położył również Wł. Wydział Kultury i Sztuki, w szczególności nacelnik p. Stali, zważył zadość, a przede wszystkim Dyrektorem Filharmonii został mianowany dotychczasowy jej stały dyrygent Wł. Krzemieński.

Dyrektor W. Krzemieński odbywał studia muzyczne we Lwowie (skrzypce u prof. Cetnera, kompozycja u prof. dra Soltysa). W czasie studiów pracuje równocześnie w orkiestrze operowej — filharmonijnej w charakterze koncertmistrza — wid listy. Zapoznał się z arcydziełami muzyki symfonicznej pod dyktando znakomitych dyrygentów — kompozytorów jak Młynarski, Fitelberg i inni. Doniosłym wydarzeniem w tym okresie było zapoznanie się i nawiązanie osobistego kontaktu z dwoma wielkimi muzykami M. Ravelem i B. Bartokiem.

Prace dyrygencką rozpoczął w roku 1938 z orkiestrą Polskiego Radia we Lwowie, współpracując ze znakomitym dyrygentem operowym Pokrowskim. Pełne rozwinięcie działalności artystycznej nastąpiło w roku 1944 na stanowisku stałego dyrygenta Filharmonii we Lwowie, gdzie miał możliwość zetknięcia się z kulturą muzyczną na wysokim poziomie (dyrygent Rachlin, Glier kompozytor). W tym okresie dyryguje po raz pierwszy najcenniejsze utwory współczesnych kompozytorów jak Szostakowicz, Chaczaturian, Młaskowski, Prokofiew, Glier i inni.

Od roku 1946 pracuje owocnie jako stały dyrygent w Państwowej Filharmonii w Katowicach.

Obecnie dyr. W. Krzemieński przygotowuje plan koncertów na przyszły sezon z uwzględnieniem, gościny występów solistów i dyrygentów krajowych i zagranicznych. W związku z projektem urządzania koncertów w sali Filharmonii przez orkiestrę Polskiego Radia, dyr. Krzemieński planuje przesunięcie działalności orkiestry filharmonicznej na upowszechnienie muzyki wśród szerokiego mas społeczeństwa, przede wszystkim w ośrodkach fabrycznych, pozamiejskich, poza teren dotychczasowej dobrej muzyki.

Leda D.

TRYBUNA CZYTELNIKÓW

Pod skrzydłami pewnego „dygnitarza” w Przemysłu

Ob. Elciet P. (Przemysł, ul. 3 Maja 55 m. 11) pisze nam o skandalicznych stosunkach w parowozowni Przemysłu.

Dnia 16.6.47 r. wróciła pracownica PKP z usług domowych w Przemysłu p. Batscha i placząc żaliła się że poza pracą swoją w parowozowni, a tak że podczas służby używana jest do robót domowych z rozkazu jej naczelnika z parowozowni p. inż. Batscha za co nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia. Zona p. Batscha podczas tej pracy odnosi do niej tle, terroryzuje ją i obraża.

P. naczelnik zatrudnia aż dwie takie sily na koszt PKP. Pan naczelnik robi to dla wygody swej żony, a pani naczelnikowa na zachęty opowiada pracownikom w niej, że pan naczelnik jest dobry, i że pracowników na razie po pysku jeszcze nie bije, tak jak na przykład ona, t. zn. pani naczelnikowa, która niedawno nabila po twarzy maszyniste kolejowego pułbicznie na parowozowni, za co został on jeszcze usunięty z pracy.

Coś tam też nie bardzo w porządku z awansami tak w parowozowni Żurawia, jak i w Przemysłu. Ludzi, którzy nie mają żadnych szans w ogóle posunąć się do wyższych, a to do VII i VI grupy uposażenia. Tak że co tam z węglem na parowozowni nie bardzo w porządku. Np. furmani rozwiozli gdzie można i gdzie chcą na własną rękę. Jakies furmańskie „kon-sorcjum” ustaliło się tu pod ciha aprobatą samej parowozowni.

Są tu na terenie kolei w Przemysłu większe ogródki, nieczym działki. Ogródki te od wczesnej wiosny aż do późnej jesieni ograbiają pracownicy PKP parowozowni. Ludzi, którzy nie

Pytania obywateli z Prudnika

39 obywateli Prudnika w liście do redakcji stawia 6 pytań pod adresem OUL w Prudniku. Oto one:

1) Czy pracownik jest winien temu, że nakaz płatniczy został doręczony przez OUL w Prudniku z początkiem lipca br. z zastosowaniem 30 proc. podwyżki, mimo, iż wniosek przedłożył w terminie przepisowym?

2) Dlaczego kupcy, przemysłowcy i wolne zawody otrzymali już dawno nakazy płatnicze i należność już zapłacił.

3) Dlaczego u kupców nie stwierdzono nadmiaru mebli, a oszacowano wszystko co było z zastosowaniem mnożnika 30, gdy natomiast u pracowników takie nadmiary stwierdzono i zastosowano mnożnik 40, tak, iż po obliczeniu wszystkich przedmiotów okazuje się, że pracujący za taką samą ilość mebli płaci tyle ile kupiec?

4) Dlaczego oszacowano meble nieproporcjonalnie do ich faktycznych wartości, niektórym oszacowano meble luksusowe 3-4 pokoi na 1000-1500 zł. przedwojennych, a innym na taką samą sumę oszacowano stare graty z 2-3 pokoi?

5) Dlaczego pracujący nie mogą skorzystać z ulg w spłacaniu należności w ratach miesięcznych dłuższych niż 4. np. w 10 lub 12 ratach?

6) Czy nie należało by przeprowadzić ponownego oszacowania wszystkich mebli luksusowych i wartościowych w tutejszym mieście przez specjalną komisję z innego terenu, nie będącą w żadnych stosunkach z pewną warstwą uprzywilejowanych mieszkańców miasta?

Oczekujemy w tej sprawie wyjaśnień od OUL w Prudniku. (Red.)

Walka z przemytem i spekulacją

W Delegaturze Komisji Specjalnej w Bydgoszczy odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli Urzędu Celnego w Bydgoszczy i Okręgowego Inspektoratu Ochrony Skarbowej.

Konferencja miała na celu nawiązanie współpracy pomiędzy Komisją Specjalną, a odcynem urzędami w sprawie ściągania przemytu towarów z terenu Polski za granicę.

Stwierdzono, iż przemyt towarów jest często uprawiany zawodowo i wyrządza poważne szkody

gospodarce państwowej. Zebranych poinformowano, jakiego rodzaju sprawy Komisja Specjalna będzie przejmowała do swego postępowania. W wypadku recydywy i zawodowego uprawiania przemytu towarów, winni będą osądzeni w obozie pracy.

Komplet orzekający Bydgoskiej Delegatury Komisji Specjalnej rozpatrzył ostatnio szereg spraw o lichwę i spekulację. W 23 wypadkach winnych ukarano grzywną w wysokości od 5000 do 60 tys. złotych.

KONFERENCJA AKTYWISTEK ZWIĄZKOWYCH W WOJEW. ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

(Dr) W Domu Kultury i Oświaty Zw. Zawodowych odbyła się dnia 14 bm. konferencja aktywistek związkowych z terenu woj. śląsko - dąbrowskiego.

Obradom przewodniczyła kierowniczka Wydziału Kobięcego OKZZ tow. Lubandy.

Przedstawicielka KCZZ tow. Dobrowolska omówiła na wstępie znaczenie rad zakładowych oraz konieczność czynnego udziału kobiet w pracach organizacji zawodowych.

Obejmuje sytuację polityczną i gospodarczą w kraju i zagranicą zreferowała przedstawicielka KW PPR tow. Juzonowa. Bardzo interesujący wykład na temat udziału kobiet przy zwalczaniu chorób wenerycznych i alkoholizmu wygłosiła dr Lakowa.

Po sprawozdaniu z dotychczasowej działalności Referatu Kobięcego przy OKZZ tow. Lubandy, przystąpiono do dyskusji, w której zgromadzone aktywistki poruszyły wiele spraw kobiecych z terenu.

M. in. zwracały uwagę na lekceważenie ze strony niektórych działaczy związkowych i radców zakładowych znaczenia udziału

kobiet w pracy społecznej, domagając się proporcjonalnie do ilości kobiet pracujących, przedstawicielstwa w zarządach związków i radach zakładowych, zwiększenia opieki nad matką i dzieckiem

zakończenia zbiórek przy każdym warsztacie pracy, zastosowania równych płac do kobiet wykonujących równorzędne obowiązki z

tow. Beczala i przedstawicielka KCZZ tow. Dobrowolska. Zebrane na konferencji aktywistki związkowych zawodowych przyjęły jednomyślnie rezolucję, w sprawie uaktywnienia jak najszerszych mas kobiet pracujących w akcji antyspekulacyjnej, by walka o stabilizację stosunków handlowych w kraju, a tym samym o podniesienie stopy życiowej ogółu pracowników została zakończona zwycięsko. W rezolucji tej kobiety zobowiązuja się pracować na równi z mężczyznami nad realizacją trzyletniego planu, który zapewni Polsce niezależność ekonomiczną, odbudowę kraju i wzrost dobrobytu.

Zgromadzone aktywistki wyrażają w rezolucji swoje uznanie dla decyzji Rządu Polskiego, który postanowił nie brać udziału w konferencji paryskiej, co w rezultacie przyniosłoby ograniczenie suwerenności państw demokratycznych i wzmocnienie Niemiec.

„Nie zapominać” — stwierdza rezolucja — że faszysty niemieccy żniwili nasze miasta i wsie i wymordował około 6 milionów Polaków.

Z okazji przypadającego w dniu 14 lipca „święta narodowego Francji”, wysłano za pośrednictwem ambasady francuskiej w Warsza-

wie telegram, w którym kobiety pracujące w Polsce życzą klasie robotniczej Francji całkowitego rozgromienia resztek faszyzmu.

Warunki do omówienia na miejscu. Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 11 — 13-tej.

W dniu 13 bm. odbył się w Katowicach walny zjazd Związku Zawodowego Kolejarzy okręgu śląsko - dąbrowskiego. Na zjazd, który miał charakter uroczysty ze względu na przypadające w tym czasie dwulecie istnienia Związku, przybyło ponad 400 delegatów.

Po zagajeniu obrad przez sekretarza generalnego Zarządu Głównego ZZZ ob. Cieślaka, złożono sprawozdanie z dotychczasowej działalności Związku.

Oddział Związku Zawodowego Kolejarzy na Śląsku jest największym oddziałem i skupia w swoich szeregach ponad 60 tys. członków, zorganizowanych w 44 kołach związkowych. Żywa działalność prowadzi poszczególne sekcje związkowe, organizując za krojenie na szeroką skalę szkolnictwo oraz akcję świetlicową i kolonijną dla dzieci kolejarzy.

Po obszernym referacie na temat sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce, który wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego ZZZ ob. Zukowski oraz po wyrażeniu zgody na uchwalenie rezolucji, w której zebrań kolejarzy stwierdzają m. in., iż jednolitą organizacją ZZZ jest gwarantem właściwej obrony interesów kolejarzy. „Kolejarz” — głosi rezolucja — docenia trudności ekonomiczne Państwa, lecz jest świadom, że przez właściwy podział dochodu społecznego można poprawić byt świata pracy, dając

też kolejarzowi twardo wystąpić do walki ze spekulacją. Skład członków nowego zarządu ustalony przez komisję matkę oraz członków komisji rewizyjnej zjazd jednomyślnie zatwierdził.

Do zarządu wybrani zostali następujący towarzysze: Janusz Rudolff, Rybak Władysław, Kempniński Zygmunt, Remak Jan, Milewicz Edward, Kawekł Roman, Helis Edward, Nawrocki Augustyn i Wojtkiewicz.

Do komisji rewizyjnej powołano towarzyszy: Waszkowski Teofil, Wojewódzka Edwarda i Rogulskiego Floriana.

Obrady zakończyły się odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru” i „Międzynarodówki”.

W pierwszych dniach lipca br. odbył się w Katowicach mecz „Prasa” — „Radio” z czystym zyskiem na fundusz budowy nowego sanatorium PCK dla dzieci w Rabce — zainicjowany przez Koło Kobiół PCK i Ligę Kobiół w Katowicach. Impreza udała się a fundusz budowy sanatorium zasłony został kwotą 100,000 zł. W związku z tym Okręg PCK w Katowicach poczuwa się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania Kołu Kobiół PCK i Lidze Kobiół w Katowicach oraz wszystkim, którzy w ten sposób przyczynili się do zorganizowania i przeprowadzenia powyższej imprezy.

W dniu 13 bm. odbył się w Katowicach walny zjazd Związku Zawodowego Kolejarzy okręgu śląsko - dąbrowskiego. Na zjazd, który miał charakter uroczysty ze względu na przypadające w tym czasie dwulecie istnienia Związku, przybyło ponad 400 delegatów.

Po zagajeniu obrad przez sekretarza generalnego Zarządu Głównego ZZZ ob. Cieślaka, złożono sprawozdanie z dotychczasowej działalności Związku.

Oddział Związku Zawodowego Kolejarzy na Śląsku jest największym oddziałem i skupia w swoich szeregach ponad 60 tys. członków, zorganizowanych w 44 kołach związkowych. Żywa działalność prowadzi poszczególne sekcje związkowe, organizując za krojenie na szeroką skalę szkolnictwo oraz akcję świetlicową i kolonijną dla dzieci kolejarzy.

Po obszernym referacie na temat sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce, który wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego ZZZ ob. Zukowski oraz po wyrażeniu zgody na uchwalenie rezolucji, w której zebrań kolejarzy stwierdzają m. in., iż jednolitą organizacją ZZZ jest gwarantem właściwej obrony interesów kolejarzy. „Kolejarz” — głosi rezolucja — docenia trudności ekonomiczne Państwa, lecz jest świadom, że przez właściwy podział dochodu społecznego można poprawić byt świata pracy, dając

też kolejarzowi twardo wystąpić do walki ze spekulacją. Skład członków nowego zarządu ustalony przez komisję matkę oraz członków komisji rewizyjnej zjazd jednomyślnie zatwierdził.

Do zarządu wybrani zostali następujący towarzysze: Janusz Rudolff, Rybak Władysław, Kempniński Zygmunt, Remak Jan, Milewicz Edward, Kawekł Roman, Helis Edward, Nawrocki Augustyn i Wojtkiewicz.

Do komisji rewizyjnej powołano towarzyszy: Waszkowski Teofil, Wojewódzka Edwarda i Rogulskiego Floriana.

Obrady zakończyły się odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru” i „Międzynarodówki”.

W pierwszych dniach lipca br. odbył się w Katowicach mecz „Prasa” — „Radio” z czystym zyskiem na fundusz budowy nowego sanatorium PCK dla dzieci w Rabce — zainicjowany przez Koło Kobiół PCK i Ligę Kobiół w Katowicach. Impreza udała się a fundusz budowy sanatorium zasłony został kwotą 100,000 zł. W związku z tym Okręg PCK w Katowicach poczuwa się do miłego obowiązku złożenia serdecznego podziękowania Kołu Kobiół PCK i Lidze Kobiół w Katowicach oraz wszystkim, którzy w ten sposób przyczynili się do zorganizowania i przeprowadzenia powyższej imprezy.

W dniu 13 bm. odbył się w Katowicach walny zjazd Związku Zawodowego Kolejarzy okręgu śląsko - dąbrowskiego. Na zjazd, który miał charakter uroczysty ze względu na przypadające w tym czasie dwulecie istnienia Związku, przybyło ponad 400 delegatów.

Po zagajeniu obrad przez sekretarza generalnego Zarządu Głównego ZZZ ob. Cieślaka, złożono sprawozdanie z dotychczasowej działalności Związku.

Oddział Związku Zawodowego Kolejarzy na Śląsku jest największym oddziałem i skupia w swoich szeregach ponad 60 tys. członków, zorganizowanych w 44 kołach związkowych. Żywa działalność prowadzi poszczególne sekcje związkowe, organizując za krojenie na szeroką skalę szkolnictwo oraz akcję świetlicową i kolonijną dla dzieci kolejarzy.

Po obszernym referacie na temat sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce, który wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego ZZZ ob. Zukowski oraz po wyrażeniu zgody na uchwalenie rezolucji, w której zebrań kolejarzy stwierdzają m. in., iż jednolitą organizacją ZZZ jest gwarantem właściwej obrony interesów kolejarzy. „Kolejarz” — głosi rezolucja — docenia trudności ekonomiczne Państwa, lecz jest świadom, że przez właściwy podział dochodu społecznego można poprawić byt świata pracy, dając

też kolejarzowi twardo wystąpić do walki ze spekulacją. Skład członków nowego zarządu ustalony przez komisję matkę oraz członków komisji rewizyjnej zjazd jednomyślnie zatwierdził.

Do zarządu wybrani zostali następujący towarzysze: Janusz Rudolff, Rybak Władysław, Kempniński Zygmunt, Remak Jan, Milewicz Edward, Kawekł Roman, Helis Edward, Nawrocki Augustyn i Wojtkiewicz.

Do komisji rewizyjnej powołano towarzyszy: Waszkowski Teofil, Wojewódzka Edwarda i Rogulskiego Floriana.

Obrady zakończyły się odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru” i „Międzynarodówki”.

SPORT Czy zobaczymy lekkoatletów USA W KATOWICACH

Katowice. Jak wiadomo w tych dniach przyjeżdżają do Europy dwie drużyny lekkoatletów USA, które startować będą we wszystkich większych miastach Europy.

„Grupa południowa” w skład której wchodzi między innymi BOB Fitch rekordzista świata w rzucie dyskiem oraz znany dziesięcioboju Mondschein startować będzie w Czechosłowacji. Czeski Związek Lekkoatletyczny zwrócił się z propozycją do PZLA odstąpienia Amerykanów na kilka startów w Polsce.

Na razie jedynym reflektantem na lekkoatletów USA są Katowice a raczej Śl. OZLA.

Ogólnie wiadomym jest, że imprezy lekkoatletyczne nie cieszą się w Polsce zbyt wielką popularnością wśród mas a wskutek tego są z reguły deficytowe. Jasnym dla każdego jest że wizyta Amerykanów kosztowałaby b. dużo i trzeba by dużego wysiłku organizacyjnego aby impreza udała się pod względem kasowym.

Sama jednak „kasa” nie może być celem imprezy. Kłedy rozmawialiśmy wczoraj z prezesem Śl. OZLA dr. Piotrem Bałowskim o „Amerykanach” zadam

liśmy mu złośliwe pytanie kogo chce wystawić przeciwko najlepszym lekkoatletom świata. Nie obawiamy się bowiem wątpliwości powiedzieć mu, że pojedynki fityczne z gwiazdami amerykańskimi, choćby nawet z również wypożyczonym dla nas Adamiem, nie potrafią zrekompensować i zadowolić widzów.

— Prezes Śl. OZLA na jednak, jak nam udało się od niego „wyciągnąć” plany na skalę, że tak nazwiemy olimpijską. Zamierzają sięgnąć do Katowic nie tylko Amerykanów ale również całą plejadę doskonałych Czechów z Dawidem i Zatochem na czele oraz tych zagranicznych lekkoatletów, którzy będą startowali z Amerykanami przy okazji ich występu w Pradze.

Jak widzimy Śl. OZLA myśli przy sprzeczności lekkoatletów USA nie tylko o kasie ale także o stronie sportowej imprezy starając się ją postawić na jak najwyższym poziomie.

Zyczymy dr. Bałowskiemu i działaczom śląskim powodzenia w ich pięknych planach. (BT)

Po niedzielnych rozgrywkach przerwa

Katowice. Na skutek przypadającego na nadchodzącą sobotę między państwowych spotkań Polska — Rumunia, w niedzielę żadnych rozgrywek o wejście do ligi nie będzie.

Wszystkie kandydaci do ekstraklas będą mieli przerwę.

Z ważniejszych imprez niedzielnych na terenie Polski wymienić trzeba dwa mecze o puchar wiceprezera tow. Wiesława: Wrocław — Szczecin i Śląsk Opolski — Gdańsk.

Mecze te będą miały decydujące znaczenie, który z tych okręgów wysunie się zdecydowanie na czoło tabeli rozgrywek o puchar Ziem Odzyskanych.

W najlepszej sytuacji znajduje się Wrocław, który mając za sobą wygrany mecz ze Śląskiem Opolskim ma wszelkie dane aby pokonać również słaby Szczecin. Wrocław tu pulęm również na zdobywcę pucharu, ponieważ nie sędziemy aby olsztyniancy mogli dokonać tej sztuki, której nie udało się graczom Polonii bytomskiej Piasta gliwickiego i Szombierk (jako repr. Opola).

Dość ciekawym meczem aniżeli spotkanie Wrocław — Szczecin będzie mecz w Bytomiu Gdańsk — Śląsk Opolski, w którym zmierzy się team Polonia Bytom — Szombierki — Piast z teamem Gedan — Lechia — Grom.

Na Śląsku Górnym najważniejszą imprezą będzie międzynarodowy mecz piłkarski jaki rozegra w niedzielę w Katowicach znana drużyna czechosłowacka SK Nusle Praga z katowickim Baildonem na boisku Pogoni o godz. 18-tej.

Drużyna czechosłowacka znana jest w Polsce ze swych występów w Krakowie oraz w Poznaniu. SK Nusle udało się wówczas zremisować z Wisłą 4:4 i wygrać w Poznaniu 3:2 z Wartą.

Nusle żadna rewelacja footballowa nie jest ale gra dobrze i drużynę tę naprawdę warto zobaczyć. Czesi przyjeżdżają do Katowic w tym samym składzie, z którym gościli

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA na czwartek, dnia 17. 7. 1947 r.

6.00 Sygnał. 6.05 Gimnastyka. 6.15 Dziennik. 6.30 Muzyka. 7.15 Przegląd prasy. 7.35 Muzyka. 7.55 Informacje. 8.05 Skrzynka PCK. 8.15 Wykłady dla naucz. 8.30 Konc. zyc. 9.15 Koncert rekl. 12.05 Wład. południowe. 12.10 Pieśni polskie. 12.25 Audycja dla wsi. 12.35 Z hiszpańskiej muzyki skrzypcowej. 13.00 Z mikrofonem po kraju. 13.10 Aud. rozrywk. 14.00 Aud. inform. 14.30 Aud. dla kobiet. 14.40 Aud. dla wsi. 15.00 Muzyka. 15.20 Aud. muzyczna. 15.40 Amerykańskie pieśni dziecięce. 16.00 Dziennik. 16.20 Zagadki muzyczne. 16.40 Z naszej radiofonii. 16.50 Komentarz gospod. 17.00 Konkurs laureatów elimin. konkursu solistów. 18.00 Radiowy kurs pszczerlarski. 18.10 Muzyka. 18.30 Wład. sport. 18.45 Muzyka. 19.00 Audycja TUR-u. 19.10 Aud. dla wojska. 19.40 Z rosyjskiej muzyki fortepianowej. 20.00 Z szerokiego świata. 20.15 Reportaż. 20.25 Aud. zespołu instrumentalnego. 21.00 Dziennik. 21.30 Kwadrans muzyki tan. 21.45 Słuchowisko pt. „Dziełba leśna”. 22.10 Wład. sport. 22.15 Muzyka tan. 23.00 Ost. wład. dziennika. 23.20 Muzyka. 24.00 Zakończenie programu.

Specjalna Komisja PRN bada szkody górnicze w KOŃCZYCACH

(Js) Mieszkańcy gminy Kończyce w pow. katowickim przeżywały ostatnio swego rodzaju tragedię. Rucho tectoniczne, odczuwane na całym Śląsku, w tej miejscowości czyniły ogromne szkody. W pobliżu Kończyce znajduje się kopalnia „Makoszowy”, która przed wojną należała do Niemiec. Niemcy już wtedy wybierali węgiel spod polskich terenów i drążyli chodniki pod Kończyce. W czasie wojny prowadzili na bunkrową gospodarkę węglową wybierając węgiel w niskich pokładach pod wioską.

Już w 1942-43, pierwsze wstrząsy podziemne wyrządziły duże szkody mieszkańcom Kończyce. W ostatnich dwóch latach ruchy tectoniczne wzmogły się na siłę. Krucho warstwy piaskowca i syplkie pokłady piasku z wodą tuż pod powierzchnią ziemi, obuwają się nadal w puste wyrobiska kopalni. Na powierzchni powstają równoległe do siebie pasy spękań i łęty. Domy ulegają zupełnemu zniszczeniu.

Gmin. Rada Narod. w Kończycach interweniowała w tej sprawie w różnych Instytucjach, jak w Wyż. Urz. Gór. w Katowicach i w CZPW oraz w Gliwickim Zjedn. Przem. Węgl., które obecnie prowadzi nadal odbudowę górniczą na kopalni „Makoszowy”. Ostatnio zaś specjalna komisja badawcza składająca się z radnych PRN, przedstawiła elii partii politycznych i Wojew. Rady Narodowej, wspólnie z przedstawicielami WUG, CZPW i Gliwickiego Z. P. W. i prasy dokonała oględzin szkód górniczych na terenie gminy Kończyce. 44 domy nie nadają się do zamieszkania, a ogółem 130 domów jest uszkodzonych. Bliższe 250 rodzin musi zostać w najbliższym czasie przesiedlonych na inne, bezpieczniejsze tereny gminy.

Gliwickie ZPW, do którego należy kopalnia „Makoszowy”, obecnie prowadzi odbudowę górniczą pod stożkami z wioską gmachem szkolnym powszechnym. Budynek ten zbudowany był przed wojną kosztem 1.200 tys. złotych. Zamiarom Gliwickiego Zjednoczenia jest przeprowa-

dzić jak najprędzej odbudowę górniczą pod szkołą.

Komisja otrzymała od przedstawicieli Wyż. Urz. Gór. radę Kłęzera, zapewnienie że Urząd Górniczy poleci Gliwickiemu ZPW prowadzenie odbudowy górniczej z pełną pod sadzką suchą pod terenami gminy Kończyce by nie spowodować dalszych szkód. Przedstawicielka CZPW adw. ob. Dawidowiczowa wyjaśniła, że CZPW podjął starania w Min. Przem. i Handlu o zezwolenie na wydobycie węgla w wykonaniu wariantu robot zabezpieczających budynki przed zniszczeniem.

Zebrań członkowie komisji, radni PRN z tow. Czapłanką i posłem

Pewnickim, wiceprezesem WRN na czele, postanowili wystąpić z wnioskiem do Ministerstwa o wydanie po lecenia CZPW w Katowicach w kierunku zorganizowania przesiedlenia części ludności z gmin Kończyce do pobliskich miejscowości. Wyszuki wianem mieszkań dla nich powinna się zająć Międzyministerialna Komisja do Spraw Reemigracji, która znajduje się przy CZPW w Katowicach.

Należy się spodziewać, że interwencja czynnika społecznego, zainicjowana i przeprowadzona przez PRN w Katowicach odniesie należyte skutki i zabezpieczy życie zagrożonej ludności w Kończycach.

Chorzowskie ZPW organizuje główne warsztaty mechaniczne

(S) CH. Z. P.W., w celu zaspokojenia potrzeb reparacyjnych kopalń Zjednoczenia i w związku z powiększeniem taboru samochodów transportowych, już od dłuższego czasu nosiło się z zamiarem powołania jako zakładu ubocznego Głównych Warsztatów Naprawczych.

Punktem wyjściowym stały się Warsztaty Mechaniczne w Siemianowicach (przy dawnym szybie „Ficinus”), posiadające własne warsztaty mechaniczne, kuźnię, odlewnię i małe warsztaty samochodowe, które jednak, ze względu na swe położenie i zależność organizacyjną od dyrekcji kop. „Siemianowice”, pracowały z małymi odchyleniami tylko dla tej kopalni. Wobec tego, że zamówienia przetrastały możliwości warsztatów siemianowickich postanowiono wykorzystać stojące z dala od kop. „Matylda” w Lipinach, zabudowania dawnej kopalni „Matylda” — Wschód” w Piąsłach. Warsztaty

te po przeróbce będą mogły przejąć częściową reparację sprzętu górniczego dla sąsiednich kopalń Zjednoczenia. Przewidziane są tutaj również warsztaty samochodowe. Prace inwestycyjno-budowlane w Piąsłach są w pełnym toku już od roku ubiegłego i przy końcu bieżącego roku przewiduje się instalację maszyn i obrabiarek i częściowe uruchomienie warsztatów samochodowych.

Na razie czynne są tylko warsztaty siemianowickie, które już od 1-go marca br. zostały wyłączone kop. Siemianowice tak pod względem technicznym, jak i administracyjnym. Warsztaty stanowią jednostkę samodzielną, a więc za kład pracy zależny organizacyjnie od władz naczelnych zjednoczenia tj. Wydziału Maszynowego i Dyrektora Technicznego, zaś kompetentnym państwowym czynnikiem nadzorującym jest obecnie Inspektorat Pracy.

U nas padła **Główna Wygrana**
z 1.000.000,- Milion!
na Nr 18.710 w III Klasie 50. Loterii Państwowej
Najszczęśliwsza Kolektura Sztybeli Rat
Katowice. Dworcowa 7, telefon 310-31

B. B. P. W. BIURO BUDOWLANE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO
ZABRZE, UL. ROOSEVELTA 28 ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie instalacji elektrycznej wewnętrznej w domkach fińskich na następujących osiedlach:

ilość domków	150
1. Katowice-Brynów przy kopalni Wujek	400
2. Miechowice przy kopalni Miechowice	500
3. Szombierki przy kopalni Szombierki	150
4. Bielszowice przy kopalni Bielszowice	100
5. Knurów przy kopalni Knurów	227
6. Katowice-Bogucice przy kopalni Katowice	273
7. Katowice-Halda Zaleska przy kopalni Kleofas	150
8. Bolesław przy kopalni Jowisz	150
9. Czeladź-Brazylia przy kopalni Czeladź	150
10. Jaworzno przy kopalni Jaworzno	150
11. Wesoła przy kopalni Wesoła.	150

Wadium w wysokości 1% sumy oferowanej należy wpłacić do kasy B. B. P. W. lub w Narodowym Banku Polskim Oddz. w Zabrzu.

Dowód wpłaty i odpis upoważnienia na wykonywanie robót elektroinstalacyjnych należy dołożyć do oferty. Słupy kosztorysu i warunki przetargu można nabyć w B. B. P. W. pokój 206 w godzinach urzędowych począwszy od dnia 21. 7. br. Tam również można przeglądać plany instalacji i zasięgnąć bliższych informacji.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na wykonanie instalacji w domkach fińskich” należy składać w B. B. P. W. do skrzynki przetargowej.

Otwarcie ofert nastąpi 31. 7. 1947 r. o godz. 10-tej w B. B. P. W. sala konferencyjna.

Zastrzegamy sobie dowolny wybór oferenta, unieważniając częściowe lub całkowite przetargu, bez podania przyczyn. oraz zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót bez prawa jakiegokolwiek roszczenia ze strony oferenta.

ZJEDNOCZENIE KOPALN RUDY ŻELAZNEJ W CZĘSTOCHOWIE ogłasza

przetarg nieograniczony na dokończenie 3-ch domków murowanych przy stacji kolejowej Blachownia

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na dokończenie budowy domów przy st. kol. Blachownia” należy składać w biurze Wydziału Inwestycyjnego Częstochowa. Al. Wolności 77/79 do dnia 30 lipca 1947 r.

Do oferty winien być dołączony kwit na opłacone wadium w wysokości 1% oferowanej sumy.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 30. 7. 47 r. o godz. 12.00.

Wszystkie informacje i słupki kosztorysu można otrzymać w godzinach służbowych w Wydziale Inwestycyjnym Zjednoczenia.

Zjednoczenie zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, albo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, względnie wyłączenia niektórych robót, bez zwrotu kosztów oferenta z tytułu przystąpienia do przetargu. (PAP) 2527kr

STAROSTWO POWIATOWE W TARNOWSKICH GÓRACH ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót sanitarno-instalacyjnych przy budowie ustępów w budynkach szkolnych III i IV w Radzionkowie powiat tarnowski na dzień 25 lipca 1947 r. godz. 12-tej.

Słupki kosztorysu i bliższe warunki przetargowe są do nabycia w Referacie Odbudowy Starostwa gmach administracji powiatowej w Tarnowskich Górach, ul. Sienkiewicza nr. 2, pokój 62. 2517kr

Starosta: (—) Grzegorzek

POSZUKUJEMY: koncesjonow. firmy dla naprawy i konserwacji kominów fabrycznych i piorunochronów

na podległych nam zakładach. ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW OGNIOTRWAŁYCH W GLIWICACH, ul. Dubois 16 Dyrekcja Techniczna. 2526kr

CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU HUTNICZEGO KATOWICE poszukuje:

- a) ORGANIZATORÓW Z DZIEDZINY ORGANIZACJI PRZEMYSŁOWEJ, ADMINISTRACJI,
- b) Z RACJONALIZACJI METOD ORGANIZACJI PRODUKCJI,
- c) KIEROWNIKÓW, REFERENTÓW — do działu normalizacji, typizacji, wyrobów, urządzeń, narzędzi.

Zgłoszenia osobiste lub pisemne z wyczerpującym życiorysem przyjmujemy: KATOWICE, Powstańców Nr. 50, III-cie piętro, pokój 61. (PAP) 2525kr

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW OGNIOTRWAŁYCH

JEDNEGO REFERENTA

na stanowisko zastępcy inspektora straży pożarnej obeznanego z przepisami ożarnictwa, z siedzibą w Gliwicach.

Zgłoszenia w Dziale Personalnym Z. P. M. O. GLIWICE, ul. Dubois 16. 2528kr

PAŃSTWOWA FABRYKA BRONI W RADOMIU zatrudni od zaraz wysokie wykwalifikowanych

frezerów, tokarzy oraz ślusarzy

do robót precyzyjnych i remontu maszyn. Warunki pracy wg umowy zbiorowej pracy. Sprawa przydziału mieszkaniowego jest aktualna. Kandydaci winni zgłosić się osobiście z wszelkimi odpisami świadectw z prac poprzednich. 2505kr

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI ogłasza

przetarg publiczny na drobne roboty instalacji sanitarnej

z terminem składania ofert do dnia 29 lipca 1947 r. godz. 10-tej. (PAP) 2520kr

Bliższe szczegóły otrzymać można w Wydziale Budżetowo-Gospodarczym tut. Urzędu, pokój 361.

Zjednoczenie Przemysłu Koksochemicznego

ZABRZE, 3. UL. ZAMKOWA 1 ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót oczyszczenia z rdzy i pomalowania farbą olejową zbiorników gazowych o pow. ok. 12,000 m² oraz urządzeń mechanicznych i kokosowni „Knurów” w Knurowie o pow. ok. 9,000 m².

Szczegółowe warunki wykonania robót zawarte są w wezwaniu do składania ofert, które wraz z podkładkami ofertowymi otrzymać można codziennie w Zjednoczeniu (pokój Nr. 86).

Oferty składane można w Oddziale Budowlanym Zjednoczenia do dnia 25 lipca br. godz. 12-tej, do terminu rozpoczęcia się przetargu.

Zjednoczenie zastrzega sobie dowolny wybór oferenta oraz stwierdzenie, że przetarg nie dał wyniku. 2538kr

Wolne posady Kupno

Państwowa Centrala Handlowa Oddział w Sosnowcu zakupi kasy rejestracyjne systemu National. Oferty z podaniem cen prosimy kierować do Sosnowca 3-go Maja 11a. (PAP) 2522kr

Murarzy, cieśli do robót akordowych przyjmujemy. Zgłoszenia na budowie. Katowice, ul. Francuska 19, od 8-10. 8157 lub 360-40, 800 L

Urzędowe

Na zasadzie art. 2 ust. 2 dekr. z dnia 17. X. 1946 (Dz. Ust. R. P. Nr. 59 poz. 324) i

Czwartek

17

LIPCA

Bogdana, Marceliny

Wschód słońca — 4.29

Zachód słońca — 20.53

17. 7. 1918

Znamienna deklaracja austriackiego rządu. Rozlatujące się narody Austrii w dążeniu do samostanowienia stawiają rząd w sytuacji wymagającej wypowiedzenia się. Premier Seidler w dniu otwarcia parlamentu deklaruje, iż Austria odda będzie tylko niemiecką. Proklamowanie tego nowego kursu polityki spotyka się z gorącym przyjęciem na ławach nacjonalistów austriackich.

17. 7. 1930

Odpowiedź polska do Ligii Narodów w sprawie zażaleń Gdańska na współzawodnictwo Gdyni. Wywołujące od roku 1930 niezadowolone gdańszczan.

17. 7. 1935

Wizyta polskich łodzi podwodnych w Tallinie.

Minuta

Wyspa Monte Christo, stoi w płomieniach. Pożar zauważyli rybacy z portu San Stefano. Przyczyny pożaru są niewiadome.

SPORT

Redaguje: JOZEF PRUTKOWSKI

Dowiadujemy się, że zwycięzców 23 mistrzostw Polski w lekkiej atletyce witali fanfary. Czy te fanfary nie są zwykłą fanfaronadą, wobec beznaocznych wyników?

Nowy mistrz Polski w kolarstwie BEK wyjeżdża do Paryża na mistrzostwa kolarskie. Może by na razie wysłać bekony, węgiel, wyroby hutnicze, a potem dopiero zawodników, którzy wykazałby taką formę europejską?

Już w sobotę gramy w Warszawie z Rumunią. Skład nasz budzi pewne zastrzeżenia. W bramce chętnie widzielibyśmy BROMA. Brom jak wiadomo wpływa uspokajająco na drużynę.

Również SWICARZ, który w Oslo nikogo nie zachwycał, wystawiony został chyba po to, aby cała prasa mogła po meczu napisać:

Swicarz, Swicarz
Ty nas nie zachwycasz!

10.000 drogich kamieni na mapie Z. S. R. R.

Dziesięć lat temu jubilerzy i szlifierzy jednej z fabryk leningradzkich wykonali mapę Związku Radzieckiego, która stanowi jedyny okaz tego rodzaju. Cała mapa zrobiona jest z barwnych kamieni uralskich. Z jaspisu i nefrytu w różnych odcieniach wykonano niziny i równiny. Czerni jaspisu posłużył do oznaczenia wyżyn i gór. Ciemnoniebieskie kamienie tworzą morza, rzeki i ocean. Ciemnolila z pięknych rubinów odgranicza republikę radziecką. Granice państwowe Związku Radzieckiego otacza czerwona wstęga z drogiej górnymi kamieniami. Okręgi przemysłowe i linie kolejowe miały być barwami wszystkich odcieni. Wielkość mapy wynosi około 30 metrów kw., waży to około 3 tony. Na wykonanie mapy zużyto blisko 10.000 drogich kamieni. Obecnie ci sami robotnicy, którzy niegdyś wykonali mapę, przystąpili do jej rekonstrukcji.

100.000.000 par butów

wyprodukowała moskiewska fabryka obuwia „Komuna Paryska” w ciągu 25 lat swego istnienia

20.000 robotników

Dwadzieścia sześć sanatoriów i domów wypoczynkowych, którymi rozporządza Republika Białoruska zakończyły przygotowania do przyjęcia kuracjuszy. Już napływają pierwsze partie urlopowiczów. W okręgu połocckim odbudowuje się zniszczone przez Niemców sanatorium dla nerwowo-chorych. Nowe domy wypoczynkowe powstają w okręgu witebskim i połocckim.

Ogółem w ciągu bieżącego lata w uzdrowiskach Białorusi leczycy się i odpoczywać będzie około 20 tys. pracujących — półtora raza więcej niż w roku ubiegłym.

200 sanatoriów

zorganizowały związki zawodowe przy fabrykach i większych zakładach przemysłowych na terenie Związku Radzieckiego. W sanatoriach tych odpoczywają i leczą się w godzinach wolnych od pracy robotnicy, organizm których wymaga wzmocnienia. Koszt utrzymania pokrywa fundusz ubezpieczeń społecznych.

18.000 kobiet

które wychowały dziesięcioro i więcej dzieci otrzymały w Związku Radzieckim zaszczytny tytuł „Matki-bohaterki”.

16.000.000.000

rubli ofiarowali dobrowolnie obywatele radzieccy na fundusz obrony narodowej w latach 1941 do 1944. Za pieniądze te, stanowiące prywatne oszczędności zakupiono i przekazano Armii Radzieckiej szereg samolotów i czołgów.

80 miliardów rubli

wydano w roku ubiegłym na oświatę, ubezpieczenia społeczne, ochronę zdrowia i t. p. Stanowi to prawie jedną trzecią część całego budżetu rocznego Związku Radzieckiego.

10000 drogich kamieni

3.200 ton herbaty

Wkrótce obywatele radzieccy i amatorzy zagraniczni będą herbatę z nowego zbioru. Dostarczone już do fabryk gruzińskich celem przeróbki przeszło 3.200 ton zielonych liści herbacianych. Zbiór herbaty w roku bieżącym znacznie przewyższa zeszłoroczny.

Przemysł radziecki

podczas ostatniej wojny dostarczał corocznie na potrzeby armii

3.000 ruchomych warsztatów

nie będą pomoc techniczną stać się maszynowo-tractorowym. Cały warsztat mieści się na du-

żym samochodzie ciężarowym. Wyposażony on jest w narzędzia ślusarskie i montażowe, oraz w części zapasowe. Załogę samochodu — warsztatu stanowią, jeden mechanik i dwaj ślusarze. Na zlecenie kierownika stacji maszynowo-tractorowej lub starszego technika, samochód wyrusza natychmiast tam, gdzie potrzebna jest pomoc techniczna. Pierwsza partia ruchomych warsztatów wyruszyła już w teren.

WYSTAWA ILUSTRACJI I KSIĄŻKI

J. MROSZCZAK — projekt okładki „Wiedza”.

grafików i 14 wydawnictw, wystawiając ponad 600 doborowych eksponatów. Spośród artystów na specjalne wyróżnienie zasługują: A. Marczyński (Nagroda Min. Kult. i Szt.), A. Rak (Nagroda wydawnictwa Gostek), J. Mroszczak (Nagr. wyd. Awir), J. Zaruba (Nagr. Min. Kult. i Szt.), J. Karolak (Nagr. wyd. Awir), St. Dawski (Gliwice), Cz. Rzeplński (Kraków), J. Szancer (Łódź), O. Siemaszkowa (Łódź), H. Tomaszewski (Łódź), F. Topolski (Londyn), zaś z wydawców najpiękniejszych eksponatów dostarczyli: „Czytelnik”, „Awir”, „Książka” i

J. KAROLAK — projekt okładki

Czynna obecnie w Katowicach „Ogólnopolska Wystawa Ilustracji Książki” urządzona została staraniem Zaw. Zw. Pol. Art. Plast. za poparciem Ministerstwa Kultury i Sztuki w Salonie Wystawowym Związku przy ul. Dworcowej 13.

Wystawa daje przegląd najlepszych prac wszystkich niemal grafików — ilustratorów polskich z kraju i zagranicy, oraz powojennych wydawnictw książkowych, graficznie opracowanych przez tychże artystów. Jest to najpoważniejsza impreza tego rodzaju na Śląsku od chwili ukończenia wojny. W wystawie bierze udział 63 artystów

J. SZANCER — ilustracja do Don Kichota

lecznictwa tą imprezą. Grafika użytkowa, reprezentowana na wystawie, jest dziedziną sztuk plastycznych łatwo dostępną i zrozumiałą dla najszerszych warstw i stanowić może doskonałe wprowadzenie w zagadnienia sztuki. Dlatego proponujemy wszystkim kierownikom świetlic i referentom kult.-oświatowym przy radach zakładowych organizowanie wycieczek robotników i urzędników wszelkich zakładów przemysłowych. Związek Plastyków po zgłoszeniu na dzień wcześniej wycieczki, przydzieli bezinteresownie oprowadzającego.

St. Jan.

JERZY ZAREMBA — karykatura

Wystawa trwać będzie w Katowicach do końca lipca br., następnie zostanie przewieziona zagranicę. W październiku nastąpi jej otwarcie w Moskwie, w przyszłym roku zostanie przewieziona do Czechosłowacji, Bułgarii, Jugosławii, następnie do Szwajcarii i Austrii, a być może także dalej na zachód.

Zainteresowanie Departamentu Wymiany Kulturalnej z Zagranicą tą wystawą i wysunięta przez niego propozycja wysłania jej zagranicę najlepiej świadczy o poziomie i atrakcyjności wystawy.

Tym więcej wydaje się dziwnym małe zainteresowanie naszego spo-

S. DAWSKI — rysunek

17-letnia DIANA DORS przy swym jachcie podczas wycieczki weekendowej na rzecę. Miała ona już 8 propozycji matrymonialnych i zawarła dziesięcioletni kontrakt filmowy.

K O K S

Na spekulacji pał przez cały rok się.
Na wszystkim zarabiał — paskarz triumfalny
Aż wszystko stracił. Stracił na KOKSIE.
Komplecie Orzekającym Komisji Specjalnej.

PUK

HISTORIA
W
PROSZKU

Ze zbiorów JANA BRZOZY

W chwili, gdy słynny śpiewak operowy Leo Slezak, jako Lo hengrin w ostatnim akcie, miał wstać na łabędzia, inspicjent za wcześnie dał znak odjazdu i łabędź odplynął bez pasażera. Skonsternowany śpiewak krzyknął w stronę kulis:

— Kiedy odchodzisz następny ła-
będź?

Do kompozytora Rossiniego autora „Cyrylika sewilskiego” zgłosił się pewnego razu młody człowiek z dwoma grubymi zeszytami pod pachą.

— „Przyszedłem do pana, mistrzu z dwoma symfoniami, które napisałem. Chciałbym, aby orkiestra symfoniczna odegrała je, nie wiem jednak, która z tych dwóch jest lepsza. — Proszę mi pora-
dzić”.

Młodzieniec usiadł przy fortepianie a Rossini obok niego. Po kilkunastu taktach Rossini wstał, zamyka zeszyt i klepiąc twórcę po ramieniu mówi:

Ta druga młody człowieku, to
druga!

JUTRO 18 b. m.
Zadanie konkursowe NR 5

W niedzielę — 20 bm. nowy kupon zachęty —
NAGRODA — ROWER

Kronika Kulturalna
FINAŁ KONKURSU
SZEKSPIROWSKIEGO
Dnia 17 bm. rozpoczyna się fi-

nał konkursu szekspirowskiego, który trwać będzie do 31 lipca br. włącznie. Do finału wejdą 4 zespoły. Na razie według orzeczenia jury weszli do tej liczby: Teatr Wybrzeża w Gdyni pod dyktando Iwo Galla z komedią Szekspira „Jak wam się podoba” oraz Państwowy Teatr Śląski w Katowicach z komedią „Sen nocy letniej”. Następnie dwa teatry będą wyznaczone w dniu 16 bm. na plenarnym zebraniu jury. Każdy z teatrów da w Państwowym Teatrze Polskim w Warszawie, 3 kolejne przedstawienia.

Po zakończeniu finału jury przyzna najwyższą nagrodę jednemu z 4-ech zespołów za całokształt widowiska najlepiej wykonaną pod względem artystycznym.

Na finał przybywają goście z zagranicy z delegacją angielską na czele

— Czy wasza służąca zawsze
chodzi na szczudłach?
— Tak, w kuchni jest mysz.

(c. d. n.)

Ryszard Wright

29

SYN AMERYKI

Tłumaczyła
Wanda Melcer

Matka weszła do pokoju z innymi talerzami i zobaczył, jak miękka była, jak bezkształtna. Oczy jej były podkrążone i zapadłe od długich, bezsennych nocy. Poruszała się powoli, dotykając palcami przedmiotów, obok których przechodziła i opierając się na nich. Stopy jej wlokły się ciężko po drewnianej podłodze, a z twarzy nie zniknął wyraz naprężonego wysiłku. Jeśli chciała się czemuś przyręć, dźwigała się całym ciałem w tym kierunku, jakby nie mogła obrócić oczami. Mogła się zdawać, że w sercu jej leży jakieś niezmiennie ciężkie choć dobrze zrównoważone brzemie, którego równowagi nie chciała naruszyć. Zobaczyła, że jej się przygląda.

— Jedz, Bigger.

— Jem przecież.

Wera wzięła talerz i siadła naprzeciw niego. Pomimo, że twarz jej była o wiele świeższa i drobniejsza od matczynej, Bigger czytał w niej początki tego samego wyczerpania. Jakże inna była od Mary! Widział to choćby po sposobie w jaki niosła do ust widelec. Każdy ruch odłatał ją od życia. Sposób w jaki siedziała wykazywał paniczny strach, który już stał się organiczną częścią jej natury. Małymi kaskami spożywała jado, jakby się bała, że go nie wystarczy, albo jakby trwogą ją przejmowała myśl, iż może ją zmęczyć żucie.

— Bigger — jęknęła.

— Hm?

— Przestań nareszcie — błagała, odkładając widelec i machając przed nim wyciągniętą ręką.

— Ale co?

— Przestań mi się przyglądać.

— Nie gadaj i jedz.
— Ma, niech on się na mnie nie patrzy.
— Ależ Ma, miałbym na co.
— Kiedy przetrzys.
— Wera, jedz śniadanie i uspokój się — powiedziała matka.

— Przypatruje mi się cały czas.
— Zwariowała dziewczucha — powiedział Bigger.
— Nie tak, jak ty.
— Dzieci, dosyć.

— Jeśli mnie będzie obserwować, przestanę jeść — powiedziała Wera, wstając od stołu i siadając na brzeжку łóżka.

— Chodź tu i żryj — powiedział Bigger, biorąc czapkę i idąc stąd.

— Co ci jest, Wera? — spytał Buddy.
— Nie interesuj się mną — powiedziała Wera, a lzy już jej biegły do oczu.

— Dzieci, cicho proszę!

— Ma, powiedz mu, żeby mi dał spokój — błagała Wera.

Bigger wziął walizkę. Wera podeszła do stołu, tłumiąc lzy.

— Kiedy cię znowu zobaczę, Bigger? — spytała matka.

— Nie wiem — powiedział, trzaskając drzwiami.

Był już na pół schodów, kiedy usłyszał, że ktoś go woła.

— Słuchaj no, Bigger!

Przestał i odwrócił się. To Buddy biegł za nim. Po-
czekał na niego, zastanawiając się o co temu idzie.

— Czego chcesz?

Buddy stał przed nim zakłopotany, uśmiechnięty.

— Ja... Ja...

— O co idzie?

— Posłuchaj, pomyślałem tylko...

Bigger zesztywniał od strachu.

— No, dalej!

— Nie, myślę, że to nic. Ale jeżeli jesteś w kłopotach...

Bigger wszedł o parę stopni wyżej i zbliżył się do niego.